

Mateřská škola Železná

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Objevujeme svět se zvířátky“

Ředitel/ka: Martina Prošková

Platnost od: 1. 9. 2026

Datum: 16. 08. 2026

Verze: 1.0

OBSAH

1. Identifikační údaje	7
1.1 Údaje o škole.....	7
1.2 Motivační název	7
1.3 Platnost dokumentu.....	7
2. Charakteristika školy	9
2.1 Historie a tradice	9
2.2 Umístění a prostory	9
2.3 Kapacita třídy a věkové složení	10
Kapacita a organizace třídy.....	10
Specifika věkově smíšeného uspořádání	10
Provoz třídy.....	10
2.4 Pedagogický tým	11
2.5 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků.....	11
Sebereflexe a profesní portfolia	11
Zaměření vzdělávání	12
2.6 Vzdělávací filozofie.....	12
3. Podmínky vzdělávání	13
3.1 Psychosociální podmínky	13
Vztahy, důvěra a emoční bezpečí	13
Pravidla soužití a společná odpovědnost	13
Řešení konfliktů, individuální tempo a citlivá adaptace.....	14
3.2 Spolupráce s rodinou.....	15
Pravidelná komunikace a předávání informací.....	16
Adaptace dítěte a poznávání rodinného zázemí	16

Společné aktivity, konzultace a podpora rodiny	17
3.3 Organizace vzdělávání	18
Organizační pravidla a uspořádání provozu	18
Průběh dne, souběžné působení pedagogů a povinné předškolní vzdělávání	19
Odpočinek, podpora dětí se SVP, cizinců a bezpečnost	20
3.4 Organizace dne	21
Každodenní rytmus dne	21
Flexibilita režimu a převaha hry.....	22
Odpočinek, hygiena a odpolední část dne	23
3.5 Životospráva.....	24
Stravování a pitný režim.....	24
Samostatnost při hygieně a odpočinku.....	24
Pohyb, pobyt venku a každodenní rytmus dne.....	25
3.6 Věcné podmínky.....	26
4. Charakteristika vzdělávacího programu	27
4.1 Zaměření programu.....	27
4.2 Projekty a akce	27
Pravidelné projekty a programy.....	27
Spolupráce s rodiči, obcí a dalšími partnery.....	28
Význam akcí pro rozvoj dětí	29
4.3 Klíčové kompetence	30
Klíčové kompetence.....	30
Základní gramotnosti	31
4.4 Vzdělávací strategie	31
Vzdělávací strategie ve vztahu ke klíčovým kompetencím	32
Vzdělávací strategie ve vztahu ke gramotnostem	33
Společné strategie napříč kompetencemi	33

Individualizace, děti se SVP a děti nadané	33
4.5 Metody a formy práce	34
4.6 Pedagogické diagnostikování	34
4.7 Individualizace vzdělávání	35
4.8 Návaznost předškolního a základního vzdělávání	35
Spolupráce se základní školou.....	36
Informování rodičů o připravenosti dítěte	36
5. Vzdělávací obsah.....	38
5.1 Uspořádání vzdělávacího obsahu.....	38
5.2 Práce s integrovanými bloky ve třídě	38
5.3 Integrované bloky	38
Poznáváme svět se zvířátky	38
Zvířátka jdou do zahrady, s listím si však neví rady	39
Zvířátka si zimu užívají, ani mráz a sníh jim nevadí	40
Zvířátka vstávejte, na jaro se chystejte	40
Slunce začalo hrát, na louku si pojdte se zvířátky hrát.....	41
Krátké situační projekty.....	42
5.4 Poznáváme svět se zvířátky	42
Charakteristika bloku	42
Navrhovaná témata.....	42
Dítě a jeho tělo.....	43
Dítě a jeho psychika.....	43
Dítě, ten druhý a společnost	43
Dítě a svět	44
5.5 Zvířátka jdou do zahrady, s listím si však neví rady	44
Charakteristika bloku	44
Navrhovaná témata.....	45

Dítě a jeho tělo.....	45
Dítě a jeho psychika.....	45
Dítě, ten druhý a společnost	46
Dítě a svět	46
5.6 Zvířátka si zimu užívají, ani mráz a sníh jim nevadí	46
Charakteristika bloku	46
Navrhovaná témata.....	47
Dítě a jeho tělo.....	47
Dítě a jeho psychika.....	48
Dítě, ten druhý a společnost	48
Dítě a svět	49
5.7 Zvířátka vstávejte, na jaro se chystejte	49
Charakteristika bloku	49
Navrhovaná témata.....	50
Dítě a jeho tělo.....	50
Dítě a jeho psychika.....	51
Dítě, ten druhý a společnost	51
Dítě a svět	51
5.8 Slunce začalo hrát, na louku si pojděte se zvířátka hrát	52
Charakteristika bloku	52
Navrhovaná témata.....	52
Dítě a jeho tělo.....	52
Dítě a jeho psychika.....	53
Dítě, ten druhý a společnost	54
Dítě a svět	55
6. Plán autoevaluace	56
6.1 Cíle autoevaluace.....	56

6.2 Oblasti autoevaluace	56
6.3 Kritéria autoevaluace	56
6.4 Metody a nástroje	57
6.5 Harmonogram a odpovědnosti.....	57
Harmonogram autoevaluace	57
Odpovědnosti jednotlivých aktérů	60
Způsob práce v průběhu roku	60
Společná reflexe a předávání výsledků.....	61

1. Identifikační údaje

1.1 Údaje o škole

Pro tuto podsekcí je vhodné uvést základní identifikační údaje školy přehledně a v souladu s dokumentem ŠVP PV 2025. Níže je zpracován stručný a formálně jednotný přehled, který zachovává již uvedené údaje a doplňuje chybějící informace.

Údaj	Hodnota
Název školy	Mateřská škola Železná
Sídlo	Železná 32, 266 01 Železná
IČO	10796703
Telefon	+420 776 100 166, 725 452 573
E-mail	info@mszelezna.cz
Web	www.mszelezna.cz
Datová schránka	sdvgrt3
Ředitelka školy	Martina Prošková
Osoba zodpovědná za tvorbu ŠVP	Martina Prošková
Zřizovatel	Obec Železná

Mateřská škola Železná je **malá jednotřídní škola s kapacitou 20 dětí**, která sídlí v klidné části obce a je přirozeně propojena s místním prostředím. Identifikační údaje školy odrážejí její rodinný charakter, otevřenost vůči rodičům i každodenní kontakt s obcí a přírodou, které jsou pro vzdělávání dětí v této mateřské škole významné.

1.2 Motivační název

"Objevujeme svět se zvířátky"

1.3 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2026 | **Účinnost od:** 1. 9. 2026

Schváleno pedagogickou radou dne: 27. 8. 2026

Číslo jednací: 10-26

Tento Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je vydán ředitelkou mateřské školy jako závazný dokument pro práci školy v souladu s RVP PV 2025. Na jeho tvorbě se podílel pedagogický tým MŠ Železná a vychází z každodenní praxe malé jednotřídní školy, která vzdělává děti v rodinném prostředí s důrazem na pobyt venku, tvořivost a individuální přístup. Dokument nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2026 a od tohoto data je podle něj vzdělávání ve škole realizováno.

- **Platnost dokumentu:** od schválení pedagogickou radou dne 27. 8. 2026
- **Účinnost dokumentu:** od 1. 9. 2026
- **Číslo jednací:** 10-26

2. Charakteristika školy

2.1 Historie a tradice

Mateřská škola Železná byla nově zřízena v rámci dotace z EU a zahájila svoji činnost od 1. 9. 2021. Před vznikem této školky musely děti z obce Železná dojíždět do sousední obce Chyňava, což představovalo nejen logistickou zátěž pro rodiny, ale i ztrátu příležitosti pro děti být součástí místní komunity. Otevřením mateřské školy se podařilo naplnit dlouholetou potřebu místního obyvatelstva a vytvořit prostor pro vzdělávání a rozvoj dětí přímo v jejich domovské obci.

Od svého vzniku se MŠ Železná stala místem, kde se snoubí tradice s moderním pojetím předškolního vzdělávání. Škola klade důraz na prožitkové učení a aktivní účast dětí, což je v souladu s aktuálními trendy ve vzdělávání. Učitelky se snaží o partnerskou komunikaci s dětmi a vytváření bezpečného prostředí, které podporuje individuální přístup ke každému dítěti. Mateřská škola se tak stala nejen vzdělávacím zařízením, ale i centrem pro rozvoj zdravého životního stylu a komunitního života v obci Železná.

2.2 Umístění a prostory

Mateřská škola Železná, zřízená v rámci dotace z EU a zahajující svou činnost od 1. 9. 2021, se nachází v klidném prostředí obce Železná. Její malá jednotřídní struktura s kapacitou 20 dětí umožňuje individuální přístup k výchově a vzdělávání. Prostory MŠ jsou navrženy tak, aby podporovaly prožitkové učení a aktivní účast dětí. Třída je rozdělena na dvě části – jedna slouží pro stolování a tvořivé činnosti, zatímco druhá je určena pro hry a odpočinek. V rámci vzdělávacího procesu klademe důraz na vytváření bezpečného a podnětného prostředí, které podporuje zdravý životní styl a partnerskou komunikaci mezi učitelkami a dětmi.

Školní zahrada, vybavená herními prvky a dětskou užitkovou zahrádkou, slouží jako důležitý prostor pro praktické učení a rozvoj dovedností dětí. V rámci zahradničení se děti učí pěstovat bylinky a plodiny, čímž získávají praktické zkušenosti a rozvíjejí zodpovědnost k přírodě. Stravování je zajištěno vlastní školní kuchyní, která se zaměřuje na zdravou výživu a spolupráci s rodiči v oblasti zdravého stravování. Provoz mateřské školy je nastaven od 7:00 do 16:30 hodin, což umožňuje rodičům flexibilitu a dětem dostatek času na vzdělávací a volnočasové aktivity, přičemž nabídka je přizpůsobena individuálním potřebám každého dítěte.

2.3 Kapacita třídy a věkové složení

Kapacita a organizace třídy

Mateřská škola Železná má **nejvyšší povolený počet 20 dětí** a pracuje v **jedné věkově smíšené třídě**. Věkové složení je průběžně přizpůsobováno aktuálnímu zápisu dětí tak, aby ve třídě byly zastoupeny mladší i starší děti, zpravidla **od 3 do 6 let**, včetně předškoláků a dvouletých dětí.

Název třídy	Věkové rozpětí	Počet dětí	Charakteristika
Jednotná věkově smíšená třída	zpravidla 2–6 let	20	Heterogenní třída podporující přirozené učení mezi dětmi, vzájemnou pomoc, sociální učení a respekt k individuálním potřebám.

Specifika věkově smíšeného uspořádání

Smíšené složení třídy umožňuje, aby se děti učily **spoluprací, napodobováním a vzájemnou podporou**. Mladší děti získávají oporu od starších, starší děti si přirozeně rozvíjejí ohleduplnost, odpovědnost a komunikační dovednosti. Toto uspořádání zároveň odpovídá rodinnému charakteru školy a jejímu důrazu na individuální přístup.

- **přirozené vrstevnické učení** v běžných denních situacích,
- **respekt k individuálnímu tempu** dětí různého věku,
- **prostor pro předškoláky i nejmladší děti** v jedné stabilní skupině,
- **podpora samostatnosti** i sociálních dovedností v každodenním soužití.

Provoz třídy

Provoz mateřské školy je zajištěn **denně od 7:00 do 16:30 hodin**. V průběhu dne se ve smíšené třídě uplatňuje režim, který umožňuje dětem bezpečně fungovat v jedné komunitě a zároveň respektuje jejich věk, potřeby i možnosti.

2.4 Pedagogický tým

Pedagogický tým mateřské školy tvoří **tři pedagogické pracovníce** – ředitelka, učitelka a další učitelka na zkrácený úvazek 9 hodin týdně; všechny splňují požadované kvalifikační předpoklady. Tým je doplněn o **jednu provozní pracovníci** v pozici kuchařky a školnice, která svým každodenním působením spoluvytváří klidné a bezpečné zázemí školy a přirozeně podporuje její rodinnou atmosféru.

V malém kolektivu je kladen důraz na **týmovou spolupráci, otevřenou komunikaci a vzájemné sdílení zkušeností**; pedagogové společně plánují vzdělávací nabídku, průběžně vyhodnocují práci s dětmi a využívají poznatky z pedagogické diagnostiky při další práci. Díky věkově smíšené třídě, pobytu venku v okolní přírodě a častým námětovým vycházkám tým cíleně podporuje prožitkové učení, samostatnost dětí i jejich vzájemnou pomoc.

Pedagogové uplatňují **respektující přístup**, vedou děti k vyjadřování vlastního názoru a zapojují je do rozhodování o činnostech i tématech, která vycházejí z jejich zájmu a každodenních situací. Součástí práce týmu je také **pravidelná sebereflexe a další profesní rozvoj**, včetně sdílení zkušeností v rámci nově se formujícího kolektivu a postupného sjednocování společného stylu práce školy.

- **Ředitelka** koordinuje pedagogické působení, podporuje klima školy a spolupráci s rodiči i zřizovatelem.
- **Učitelky** zajišťují plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávání ve třídě, včetně logopedické prevence v běžných činnostech.
- **Provozní pracovníce** přispívá k plynulému chodu školy a svým laskavým, vstřícným působením podporuje příznivé prostředí pro děti.

Škola zatím **nemá asistenta pedagoga ani speciálního pedagoga**, přesto pedagogický tým pracuje tak, aby dokázal pružně reagovat na individuální potřeby dětí a vytvářel podmínky pro jejich bezpečný a přirozený rozvoj.

2.5 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků naší MŠ vychází z kompetenčních modelů a je zaměřen na systematické prohlubování odborných i osobnostních kompetencí celého týmu.

Sebereflexe a profesní portfolia

Každý pedagog provádí pravidelnou sebereflexi a vede si profesní portfolio, které dokumentuje jeho profesní růst, absolvovaná vzdělávání a osobní cíle rozvoje.

Zaměření vzdělávání

- Individualizace a diferenciací vzdělávání
- Pedagogické diagnostikování a formativní hodnocení
- Vzdělávací strategie v souladu s RVP PV 2025
- Práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- Komunikace s rodiči a budování partnerských vztahů

2.6 Vzdělávací filozofie

Vzdělávací filozofie Mateřské školy Železná se zakládá na principech prožitkového učení, které umožňuje dětem aktivně se zapojit do procesu učení prostřednictvím vlastních zkušeností a objevování světa kolem sebe. Naším cílem je podpořit přirozenou zvědavost dětí a motivovat je k objevování, zkoumání a experimentování. Vytváříme prostředí, kde se děti cítí bezpečně a mohou se svobodně vyjadřovat, což je klíčové pro jejich osobnostní rozvoj a sebedůvěru. Důraz na individuální přístup nám umožňuje reagovat na specifické potřeby každého dítěte, což přispívá k jejich celkovému rozvoji.

V naší škole chápeme zdravý životní styl jako nedílnou součást vzdělávání. Proto se aktivně zaměřujeme na podporu zdravého stravování a pohybových aktivit. Spolupráce s rodiči hraje klíčovou roli v této oblasti, kdy je zapojujeme do různých projektů a aktivit, které posilují naše společné cíle. Děti mají možnost pěstovat bylinky a plodiny na školní zahradě, což je nejen obohacuje o praktické dovednosti, ale také je učí zodpovědnosti a úctě k přírodě. Naše filozofie se tedy opírá o celostní přístup k vzdělávání, který propojuje znalosti, dovednosti a hodnoty a připravuje děti na jejich další životní etapy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Psychosociální podmínky

Vztahy, důvěra a emoční bezpečí

Vytváříme **otevřené, vstřícné a bezpečné klima**, ve kterém se každé dítě může cítit přijímané a může zažívat úspěch v běžných každodenních situacích. V malé věkově smíšené třídě využíváme rodinný charakter školy k tomu, aby se děti učily být spolu, pomáhat si a respektovat odlišnosti druhých. Učitelky vedou děti k tomu, aby si všímaly pocitů kamarádů, dokázaly nabídnout pomoc a uměly si říci o podporu, když ji potřebují.

Vztahy mezi dospělými a dětmi stojí na **vzájemném respektu, důvěře, ohleduplnosti a zdvořilosti**. Učitelky s dětmi komunikují klidně, partnersky a srozumitelně, pojmenovávají situace a dávají dětem prostor vyjádřit vlastní názor. Při ranním přivítání, v komunitním kruhu i během spontánní hry vytváříme příležitosti k tomu, aby se děti učily naslouchat druhým, čekat na svůj prostor a přijímat odlišné pohledy bez porovnávání a soutěžení.

Emoční bezpečí podporujeme tím, že děti nepřetěžujeme, nenutíme je do činností proti jejich aktuálnímu náladě a citlivě reagujeme na jejich potřeby. Když dítě přichází do třídy nejisté, unavené nebo rozrušené, nabízíme mu klidný rozhovor, blízkost dospělého a možnost postupně se zapojit do hry. Pokud dítě potřebuje chvíli stranou, má možnost využít **klidný koutek** a být po určitou dobu v tichu, aniž by bylo vystavováno tlaku okolí.

- pravidelné **komunitní a diskuzní kruhy** pro sdílení zážitků, pocitů a plánů dne,
- kooperativní hry a společné činnosti, při nichž děti zažívají vzájemnou pomoc a souhru,
- modelování prosociálního chování v běžných situacích, například při stolování, oblékání nebo uklízení,
- podpora empatie prostřednictvím rozhovorů o tom, co kdo prožívá, a co by mu mohlo pomoci,
- nabídka klidového prostoru pro dítě, které potřebuje ztišení, odstup nebo individuální podporu.

Pravidla soužití a společná odpovědnost

Pravidla ve třídě vytváříme společně s dětmi a průběžně je připomínáme v každodenních situacích. Děti se podílí na jejich formulaci tak, aby pravidlům rozuměly a dokázaly je přijmout jako smysluplnou součást společného života. Využíváme jednoduché formulace, obrázky, piktogramy a symboly, které dětem pomáhají pravidla chápat, zapamatovat si je a vracet se k nim v případě potřeby.

Osobní svobodu dětí respektujeme, zároveň ji vyvažujeme potřebou dodržovat pravidla soužití. Děti vedeme k tomu, aby v některých situacích přijaly společný režim skupiny, a v jiných si mohly samy zvolit, zda se do činnosti zapojí. Tuto rovnováhu uplatňujeme například při ranních aktivitách, při pobytu venku i při odpočinku, kdy dítě může v rámci domluvených možností volit klidovou činnost, nebo zůstat v tichém prostoru bez nucení do společné aktivity.

Vzhledem k malé a věkově smíšené třídě klademe důraz na **vzájemnou ohleduplnost**. Starší děti přirozeně pomáhají mladším, mladší se učí od starších a všichni společně nacvičují základní sociální dovednosti. Pravidla se neprosazují autoritativně, ale opakovaně se procvičují v situacích, které dětem dávají smysl a které odpovídají jejich věku i zkušenosti.

- společné tvoření pravidel při ranním kruhu,
- vizualizace pravidel pomocí obrázků a piktogramů v prostoru třídy,
- opakované připomínání pravidel při hrách, stolování, pobytu venku i při odpočinku,
- vedení dětí k tomu, aby si všímaly dopadu svého chování na druhé,
- posilování odpovědnosti za společný prostor a společné pomůcky.

Řešení konfliktů, individuální tempo a citlivá adaptace

Konflikty vnímáme jako přirozenou součást dětského soužití a využíváme je k učení sociálním dovednostem. Učitelky do situací vstupují klidně, pomáhají dětem pojmenovat problém, vyjádřit emoce slovy a hledat řešení, které je přijatelné pro všechny zúčastněné. Děti vedeme k tomu, aby místo impulsivní reakce zkusily říci, co se jim nelíbí, co potřebují a jak by si přály situaci vyřešit. Tím podporujeme **slovní vyjadřování emocí**, seberegulaci i schopnost domluvy.

V běžné praxi využíváme krátké zklidnění, rozhovor mezi dětmi za podpory učitelky a následné společné hledání nápravy. Když se děti například přou o pomůcku při tvoření, učitelka jim pomůže vystřídat se, dohodnout pořadí nebo najít jiný způsob spolupráce. Pokud se objeví silnější emoce, dítěti nejprve poskytneme bezpečí a čas ke zklidnění, teprve poté se vrátíme k popisu situace a k jejímu řešení.

Respektujeme individuální tempo každého dítěte ve všech činnostech během dne. Dětem ponecháváme dostatek času na dokončení hry, na zapojení do společné aktivity i na přechod mezi činnostmi. U nově příchozích dětí postupujeme citlivě a po domluvě s rodiči umožňujeme postupnou adaptaci, v případě potřeby i kratší pobyt v mateřské škole nebo přítomnost rodiče v prvních dnech. Dítě tak získává jistotu, že změna prostředí probíhá bezpečně a v souladu s jeho možnostmi.

Stejný respekt uplatňujeme i při odpočinku. Děti nejsou nuceny ke spánku, ale mají možnost zvolit si klidový režim podle své potřeby. Pro předškolní děti připravujeme po odpočinku vhodné zájmové úkoly, které jim umožňují procvičovat dovednosti potřebné pro vstup do základní školy, aniž by byly zatěžovány jednotným výkonem nebo srovnáváním s ostatními.

- citlivé provázení při adaptaci nových dětí, včetně postupného prodlužování pobytu,
- podpora verbálního řešení sporů a pojmenování emocí,
- mediace ze strany učitelky při konfliktech o hračky, prostor nebo pořadí,
- možnost klidového odpočinku bez nátlaku na spánek,
- individuální zadávání činností podle aktuálního naladění, věku a potřeb dítěte.

Součástí psychosociálních podmínek je také to, že děti mohou po dohodě s učitelkou využívat **osobní předmět**, který jim pomáhá při adaptaci a posiluje pocit jistoty. S rodiči se domlouváme na vhodném předmětu i na pravidlech jeho používání a ukládání, aby dítě mělo jasnou oporu a současně se učilo s tímto předmětem zacházet zodpovědně. Všechny tyto kroky směřují k tomu, aby se v mateřské škole Železná každé dítě cítilo přijímané, v bezpečí a mohlo se přirozeně rozvíjet v klidném, laskavém a respektujícím prostředí.

3.2 Spolupráce s rodinou

Spolupráci s rodinou chápeme jako **základní podmínku individualizovaného vzdělávání** a jako přirozenou součást života naší malé mateřské školy. Vycházíme z partnerského, laskavého a respektujícího přístupu, ve kterém je rodina vnímána jako nejbližší a nejdůležitější opora dítěte. Zaměstnanci školy přistupují ke každé rodině s porozuměním, ohleduplností a důvěrou, chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost veškerých sdělených informací. Vzhledem k rodinnému charakteru školy je pro nás samozřejmé, že rodiče nejsou pouze informováni, ale jsou skutečnými partnery, kteří se mohou podílet na dění v mateřské škole a spoluvytvářet prostředí, v němž dítě vyrůstá.

Kontakt s rodinou začíná již před nástupem dítěte do mateřské školy. Zákonným zástupcům nabízíme možnost **návštěvy školy při Dni otevřených dveří**, kdy mohou nahlédnout do prostor třídy, seznámit se s prostředím, atmosférou i způsobem práce školy. Prostřednictvím webových stránek mají rodiče k dispozici základní i průběžně aktualizované informace o škole, školním řádu, akcích a fotografiích z činností dětí. Tím podporujeme jejich jistotu, snižujeme obavy z nového prostředí a umožňujeme jim lépe porozumět tomu, jak školka funguje.

Pravidelná komunikace a předávání informací

Každodenní komunikace s rodiči probíhá přirozeně při předávání dětí ráno a při jejich odchodu odpoledne. Tyto krátké rozhovory využíváme k oboustrannému sdílení důležitých informací o dítěti, jeho náladě, prožitcích, potřebách i drobných změnách v rodinném režimu, které mohou ovlivnit jeho den ve školce. Rodičům tím poskytujeme **vstřícnou a konkrétní zpětnou vazbu**, která není hodnotící ani srovnávací, ale podpůrná a zaměřená na dobro dítěte.

- **denní osobní předávání informací** při příchodu a odchodu dětí,
- **nástěnky** s aktuálními organizačními sděleními a přehledem dění ve třídě,
- **webové stránky školy** s informacemi pro rodiče a fotodokumentací,
- **facebook školy** pro rychlé předání novinek, připomenutí akcí a sdílení toho, co děti prožívají a tvoří.

Důležité informace předáváme více způsoby, aby byly pro rodiče snadno dostupné a aby nedocházelo k opomíjení podstatných sdělení. Současně dbáme na to, aby i při využívání elektronické komunikace zůstal zachován osobní a důvěrný charakter vztahu mezi školou a rodinou. Informace o dítěti sdílíme pouze s jeho zákonnými zástupci a vždy s ohledem na citlivost situace.

V průběhu školního roku rodiče pravidelně informujeme také o tom, co se děti učí, jaké činnosti absolvují a jaké pokroky ve svém rozvoji dělají. Využíváme k tomu zejména fotografie, krátké zprávy, výstupy z projektů a ukázky dětských výtvarů. Právě dětské práce, které jsou pro naši školu typické, pomáhají rodičům nahlédnout do procesu učení a lépe porozumět tomu, jak se jejich dítě rozvíjí v oblasti tvořivosti, jemné motoriky, komunikace i samostatnosti.

Adaptace dítěte a poznávání rodinného zázemí

Zvláštní pozornost věnujeme **adaptaci nově přijatých dětí**. Už v červnu pořádáme informační schůzky pro rodiče nově přijatých dětí, na nichž jim předáváme všechny podstatné informace k nástupu do mateřské školy. Rodiče se seznamují s tím, co bude dítě ve školce potřebovat, jak může vypadat první období docházky a jak dítěti co nejvíce usnadnit vstup do nového prostředí. Součástí těchto setkání je také rozhovor o individuálních potřebách dítěte, jeho zvyklostech, dosavadním režimu i případných obavách rodiny.

Adaptaci chápeme jako postupný a citlivý proces, který se přizpůsobuje konkrétnímu dítěti a možnostem rodiny. Vycházíme z toho, že každé dítě potřebuje jinou míru podpory, času i jistoty. Proto nabízíme rodičům prostor pro postupné seznamování dítěte s prostředím školy a pro společné hledání takového postupu, který bude pro dítě co nejbezpečnější a nejpřirozenější. Cílem je, aby dítě získalo

důvěru v nové prostředí, cítilo se v něm bezpečně a mohlo se bez zbytečného stresu začlenit do kolektivu.

Informace o rodinném prostředí zjišťujeme citlivě, převážně při osobních rozhovorech s rodiči, během adaptačního období a při konzultačních setkáních. Zajímá nás zejména:

- jak dítě prožívá odloučení od rodiny,
- jaké má domácí zvyklosti a denní rytmus,
- co mu pomáhá uklidnit se nebo se zapojit do činnosti,
- jaké má zájmy, oblíbené činnosti a potřeby,
- zda rodina potřebuje v některé oblasti podporu či doporučení odborníka.

Tyto informace využíváme výhradně k tomu, abychom mohli dítěti poskytnout co nejvhodnější podporu a sladit školní prostředí s jeho individuálními potřebami. Rodinu nikdy nehodnotíme ani nesrovnáváme s jinými, naopak respektujeme její jedinečnost a specifika.

Společné aktivity, konzultace a podpora rodiny

Po nástupu dítěte do mateřské školy pokračujeme ve spolupráci s rodinou prostřednictvím pravidelných i individuálních setkání. V září organizujeme klasické třídní schůzky, na nichž rodiče získávají přehled o organizaci školního roku, režimu třídy, plánovaných aktivitách i možnostech vzájemné spolupráce. V průběhu roku mohou rodiče kdykoli požádat o individuální konzultaci s ředitelkou nebo učitelkou, a to podle vzájemné dohody v klidném a soukromém prostředí.

Tyto konzultace využíváme k tomu, abychom společně sdíleli pokroky dítěte, jeho silné stránky i případné obtíže a hledali vhodné postupy další podpory. U předškolních dětí organizujeme konzultace také před zápisem do základní školy, kdy rodičům předáváme informace vycházející z pedagogické diagnostiky a zaměřujeme se na školní zralost, připravenost a potřeby dítěte při přechodu do ZŠ. U mladších dětí nabízíme konzultace především rodičům, kteří o ně projeví zájem.

Součástí naší spolupráce s rodinou jsou rovněž společné akce pro děti a rodiče, které posilují vzájemné vztahy a umožňují rodičům nahlédnout do života školy zblízka. Pořádáme například:

- **výtvarné dílny**, při nichž mohou rodiče tvořit spolu s dětmi,
- **projektové dny** a tematická setkání,
- **společné akce pro rodiče, děti a sourozence**,
- **besedy s rodiči**, kteří mohou dětem přiblížit své povolání nebo zájmovou činnost.

Velmi vítáme zapojení rodičů, kteří mohou dětem představit svou profesi, povolání nebo dovednost. Takové setkání obohacuje vzdělávání o autentické zkušenosti a rozšiřuje dětem pohled na svět dospělých. Rodiče mohou dětem také předčítat, podílet se na přípravě akcí nebo přinášet podněty, které pomáhají obohatit život školy. Do dění mateřské školy zapojujeme i sourozence dětí, aby společné aktivity posilovaly vztahy celé rodiny ke škole a vytvářely přirozenou komunitu.

Rodiče zapojujeme také do **anonymního dotazníkového šetření**, které realizujeme jednou ročně. Výsledky následně vyhodnocujeme a seznámíme s nimi rodiče na třídní schůzce nebo prostřednictvím webových stránek školy. Získané podněty využíváme ke zkvalitňování naší práce, k úpravám organizace i k lepšímu nastavení komunikace s rodinami. Tím dáváme rodičům najevo, že jejich názor je pro nás důležitý a že na základě jejich zpětné vazby skutečně rozvíjíme prostředí školy.

V případě potřeby doporučujeme rodičům také kontakt na další odborníky, například v oblasti logopedie, dětské psychologie nebo školských poradenských zařízení. Při těchto doporučeních postupujeme citlivě, s respektem k rodině a s důrazem na dobro dítěte. Naším cílem je nabídnout rodinám oporu, nikoli nevyžádané rady, a pomoci jim v situacích, kdy potřebují odborné vedení nebo ujištění.

Spolupráce s rodinou je v naší mateřské škole postavena na **důvěře, otevřenosti, pravidelné komunikaci a vzájemném respektu**. Vytváříme prostředí, ve kterém se rodiče mohou svobodně ptát, sdílet své potřeby a podílet se na životě školy. Zároveň pečlivě střežíme diskrétnost a s veškerými informacemi nakládáme tak, aby byla vždy zachována důstojnost dítěte i jeho rodiny. Díky tomu může být spolupráce skutečně partnerská a přínosná pro dítě, rodinu i školu.

3.3 Organizace vzdělávání

Organizační pravidla a uspořádání provozu

Organizace vzdělávání v Mateřské škole Železná vychází z malého rodinného provozu, jednotřídního uspořádání a každodenního respektu k potřebám dětí. Vzdělávání probíhá v jedné věkově smíšené třídě, kde jsou společně mladší děti, předškoláci i výjimečně děti mladší tří let. Toto uspořádání podporuje přirozené vrstevnické učení, vzájemnou pomoc, napodobování i rozvoj sociálních dovedností. Děti se do třídy zařazují s ohledem na jejich věk, individuální potřeby, sourozenecké vazby a celkovou skladbu kolektivu tak, aby byla zachována pohoda, bezpečí a vyváženost skupiny.

- **Zařazování dětí do třídy** probíhá s ohledem na věk, individuální zralost a potřebu stability kolektivu.

- **Sourozenci** mohou být při organizačních možnostech zařazováni společně, pokud je to pro děti přínosné a podporuje to jejich adaptaci.
- **Předškolní děti** jsou v kolektivu cíleně podporovány v přípravě na vstup do základní školy.
- **Děti mladší tří let** jsou přijímány pouze výjimečně, vždy s ohledem na jejich připravenost a možnosti třídy.
- **Při přijímání dětí** zohledňujeme zejména předškolní věk dítěte, spádovost, sourozenecké vazby a kapacitní možnosti školy.

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí příslušnými právními předpisy a vnitřní směrnici školy pro přijímání dětí. Zápis probíhá v souladu s termíny stanovenými právní úpravou zpravidla v první polovině dubna, přičemž přesný termín je vždy včas zveřejněn na webových stránkách školy, na nástěnkách a vývěskách v obci. Veřejně dostupné jsou také veškeré potřebné informace, včetně přihlášky k předškolnímu vzdělávání. Při přijímání dětí zohledňujeme zejména **předškolní věk dítěte, spádovost, sourozenecké vazby a kapacitní možnosti školy**, aby bylo zachováno přirozené fungování malé třídy.

Průběh dne, souběžné působení pedagogů a povinné předškolní vzdělávání

Provoz mateřské školy je stanoven od **7:00 do 16:30**. Děti se scházejí v ranním čase mezi **7:00 a 8:00**, kdy je zajištěn klidný příchod, předávání informací a plynulý začátek dne. V průběhu dne je organizace dostatečně pružná, aby bylo možné reagovat na aktuální potřeby dětí, jejich zájem, počasí i vzniklé situace. Vzdělávací nabídka není vázána na striktně oddělené časové bloky, ale vychází z přirozeného rytmu dne a z momentálního naladění skupiny.

V souladu s požadavky na bezpečnost a kvalitní pedagogické působení je ve třídě zajištěno **souběžné působení dvou učitelek minimálně 2,5 hodiny denně**, zejména v době hlavní vzdělávací nabídky, pobytu venku, přesunů dětí a organizačně náročnějších situací. Toto překrývání umožňuje individuální podporu dětí, bezpečné rozdělení skupiny na menší celky, práci v centrech aktivit, doprovod při vycházkách i citlivé reagování na potřeby mladších dětí. V praxi se osvědčuje zejména při tvořivých činnostech, pohybových hrách, při pobytu v přírodě a při práci s předškoláky i mladšími dětmi současně.

- **Ranní část dne** je využívána pro spontánní hru, individuální činnosti a postupné zapojování dětí do společného programu.
- **Hlavní vzdělávací nabídka** probíhá průběžně podle zájmu dětí a aktuální situace, nikoli v jediném pevně vymezeném bloku.

- **Pobyt venku** je každodenní součástí programu a využívá se k pohybovým, poznávacím i prožitkovým činnostem.
- **Odpolední část dne** navazuje na potřeby dětí po odpočinku a umožňuje klidnější individuální nebo skupinové aktivity.

U dětí plnících **povinné předškolní vzdělávání** zajišťujeme denně minimálně čtyři hodiny vzdělávání v době, která odpovídá provozu školy a organizaci dopoledního programu. Docházka těchto dětí je evidována samostatně a průběžně sledována v souladu se školní dokumentací. V případě nepřítomnosti dítěte zákonní zástupci omlouvají absenci obvyklým způsobem. Organizace dopoledne je nastavena tak, aby předškolní děti měly dostatek prostoru pro cílené činnosti, práci v menších skupinách, samostatné rozhodování i dokončování započatých aktivit.

Mateřská škola **individuální vzdělávání podle § 34b školského zákona nenabízí**.

Vzhledem k malému kolektivu a věkově smíšenému složení je běžné, že se během dne děti zapojují do činností diferencovaně. Předškoláci dostávají podněty odpovídající jejich vyšší míře zralosti, zatímco mladší děti pracují více prostřednictvím hry, manipulace, nápodoby a jednoduchých praktických zkušeností. Tato organizace podporuje přirozenou kontinuitu učení a umožňuje, aby každé dítě zažilo úspěch.

Odpočinek, podpora dětí se SVP, cizinců a bezpečnost

Součástí denního režimu je pravidelný prostor pro **odpočinek po obědě**. Děti nejsou nuceny ke spánku, ale odpočinkový režim je vždy zachován tak, aby umožňoval regeneraci, zklidnění a individuální potřeby každého dítěte. Děti, které neusnou, mají možnost klidových činností v souladu s organizací třídy. Tento postup respektuje rozdílné potřeby dětí a podporuje jejich celkovou pohodu.

Mateřská škola poskytuje dětem se **speciálními vzdělávacími potřebami** podpůrná opatření podle doporučení školského poradenského zařízení a v souladu se sekci **Individualizace vzdělávání**, na kterou tato část navazuje. U dětí nadaných i u dětí s potřebou zvýšené podpory uplatňujeme diferencovaný přístup, přiměřené nároky, vhodné pomůcky a úzkou spolupráci s rodinou i odborníky.

Pokud se ve škole vzdělává dítě-cizinec v povinném předškolním vzdělávání, je mu podle příslušných právních předpisů poskytována **jazyková podpora** v rozsahu a formě odpovídající jeho potřebám, a to v úzké součinnosti s rodinou a s ohledem na možnosti malé jednotřídní školy.

Bezpečnost a ochranu zdraví dětí zajišťujeme průběžně po celý den. Učitelky vykonávají dohled nad dětmi, pravidelně kontrolují stav vybavení, pomůcek i prostor, a dbají na bezpečný pohyb dětí ve třídě, na zahradě i při pobytu mimo areál školy. Vstup třetích osob do školy je organizován tak, aby byla

zachována bezpečnost dětí, přehled o pohybu osob v budově a klidný chod provozu. Konkrétní pravidla jsou stanovena ve školním řádu.

- **Vzdělávací činnosti** probíhají ve vnitřním i venkovním prostředí podle aktuálních podmínek a potřeb dětí.
- **Hra** a spontánní činnosti převažují nad činnostmi řízenými a tvoří přirozený základ učení.
- **Pobyt venku** využíváme denně nejen ke spontánním aktivitám, ale i k promyšlené vzdělávací nabídce.
- **Organizace dne** je pravidelná, zároveň však dostatečně flexibilní, aby umožnila reagovat na aktuální situace a zájmy dětí.
- **Spojování tříd** je vzhledem k pocitu bezpečí a jistoty dětí maximálně omezeno.

Organizace vzdělávání je nastavena tak, aby podporovala samostatnost, bezpečí, pohodu a přirozený rozvoj každého dítěte. Vychází z rodinného charakteru školy, z respektu k individuálním potřebám dětí a z každodenního prožívání běžných situací, které jsou přirozenou součástí předškolního vzdělávání.

3.4 Organizace dne

Každodenní rytmus dne

Provoz Mateřské školy Železná je stanoven od **7.00 do 16.30 hodin** a denní režim je nastaven tak, aby dětem poskytoval jistotu, pravidelnost i dostatek prostoru pro přirozené učení. Děti přicházejí do mateřské školy zpravidla od **7.00 do 8.00 hodin**, kdy probíhá scházení dětí, ranní hry, zájmové činnosti a individuální přístup podle aktuálních potřeb jednotlivých dětí. V tomto čase mají děti možnost volně si vybírat činnosti, navázat kontakt s kamarády i postupně se zapojit do společného dění ve třídě.

Po ranním příchodu následuje čas pro **úklid hraček**, společné naladění v **komunitním kruhu**, pohybové aktivity a osobní hygienu. Ranní kruh vnímáme jako důležitý přechod mezi příchodem do školy a společným programem dne, protože dětem pomáhá orientovat se v čase, vnímat sebe i druhé a sdílet aktuální zážitky. Věkově smíšené uspořádání třídy přirozeně podporuje, aby starší děti mladším ukazovaly postupy a mladší se od nich učily napodobováním.

- **7.00–8.00** scházení dětí, ranní hry, zájmové činnosti, individuální přístup
- **8.00–9.00** úklid hraček, komunitní kruh, pohybové aktivity, osobní hygiena
- **9.00–9.15** dopolední svačina
- **9.15–10.00** dopolední řízené činnosti, osobní hygiena

- **10.00–11.50** pobyt venku
- **11.50–12.20** oběd, vyzvedávání dětí po obědě
- **12.20–14.00** osobní hygiena, odpočinek, individuální práce s předškoláky od 13.30 hodin
- **14.00–14.30** vstávání, osobní hygiena, odpolední svačina
- **14.30–16.30** odpolední zájmové činnosti, didakticky cílené činnosti, individuální přístup

Dopolední svačina probíhá v čase **9.00–9.15** a bezprostředně předchází cíleně vedeným činnostem. Dopolední řízené činnosti jsou zařazeny mezi **9.15 a 10.00 hodinou**, ale jejich konkrétní obsah i délka se mohou upravovat podle situace ve třídě, zájmu dětí a aktuálního dění. Učitelky využívají situace, které přirozeně vznikají při hře, při rozhovoru nebo při pobytu venku, a propojují je s plánovanou vzdělávací nabídkou.

Od **10.00 do 11.50 hodin** je pravidelně zařazen **pobyt venku**, který patří k hlavním pilířům denního režimu školy. Děti využívají okolní klidnou část obce, blízké louky, lesy i dětské hřiště, a to jak k volnému pohybu, tak k promyšleným vzdělávacím činnostem. V souladu s praxí školy se pobyt venku neomezuje pouze na spontánní hru, ale stává se i prostorem pro pozorování přírody, námětové vycházky, pohybové hry a objevování v přirozeném prostředí.

Flexibilita režimu a převaha hry

Den v mateřské škole je uspořádán pravidelně, ale současně dostatečně pružně, aby bylo možné reagovat na potřeby dětí i na situace, které během dne vznikají. Pokud děti potřebují delší čas na dokončení hry, rozhovoru nebo tvořivé činnosti, učitelky tomu přizpůsobují plynulý přechod do další části dne. Stejně tak umíme upravit délku řízených činností podle únavy, naladění nebo zájmu skupiny.

V průběhu dne převažují **spontánní, herní a nepřímo řízené činnosti**, protože právě ty jsou pro malé dítě přirozeným způsobem učení. Děti mají možnost volby a mohou si vybírat z pestré nabídky činností, které vycházejí z jejich zájmu, z aktuální situace i z podnětů, které přinášejí samy. V malé jednotřídní škole je tento přístup dobře realizovatelný, protože učitelky mohou dětem věnovat individuální pozornost a pružně reagovat na jejich potřeby.

- děti mají během ranního scházení prostor pro volnou hru a vlastní volbu činností,
- řízené činnosti jsou krátké, účelné a propojené s prožitkem,
- učitelky využívají vzniklé situace k přirozenému učení,
- pobyt venku je pravidelně využíván i pro vzdělávací nabídku, nejen pro volný pohyb,
- děti nejsou přetěžovány jednotným tempem, ale mohou pracovat podle svých možností.

Vzhledem k věkově smíšenému složení třídy je organizace dne založena na střídání společných chvil, individuální práce a menších skupinových aktivit. To umožňuje, aby se mladší děti mohly inspirovat staršími a starší děti zároveň přirozeně rozvíjely svou odpovědnost, trpělivost a schopnost pomoci druhému. Tento způsob organizace podporuje klidnou atmosféru a zároveň respektuje rozdílné potřeby dětí ve věku od dvou do šesti let.

Odpočinek, hygiena a odpolední část dne

Po obědě, který probíhá od **11.50 do 12.20 hodin**, následuje osobní hygiena a **odpočinek**.

Poobědový klid je součástí každodenního režimu a je nastaven tak, aby děti měly možnost zklidnění, regenerace a navázání na rytmus celého dne. Respektujeme, že potřeba spánku je u jednotlivých dětí různá, a proto nenutíme děti ke spánku, pokud jej nepotřebují.

Děti, které neusnou, mají po krátkém odpočinku k dispozici **klidový program** a individuální činnosti v souladu s jejich aktuálními možnostmi. Učitelky zajišťují, aby i tento čas probíhal v klidu, bezpečí a s ohledem na ostatní děti, které odpočívají. Pro předškolní děti jsou od **13.30 hodin** zařazovány cílené individuální činnosti, které jim pomáhají rozvíjet soustředění, samostatnost a připravenost na vstup do základní školy.

- **12.20–14.00** osobní hygiena, odpočinek, klidové činnosti
- **od 13.30** individuální práce s předškoláky
- děti, které nespí, mají nabídku tichých, nenáročných činností,
- respektujeme individuální potřebu spánku i délku odpočinku,
- po odpočinku následuje postupné vstávání, hygiena a odpolední svačina.

Odpolední svačina je zařazena v čase **14.00–14.30** a navazuje na postupné probouzení dětí. Poté následují **odpolední zájmové činnosti**, didakticky cílené aktivity a volná hra až do konce provozu. V této části dne mají děti prostor dokončit rozdělané činnosti, vrátit se k oblíbené hře nebo se zapojit do nabídky, která vychází z jejich momentálního zájmu. Odpoledne tak zůstává stejně jako celý den postavené na rovnováze mezi svobodou, vedením a individuální podporou.

Škola dbá na to, aby byl denní režim nejen pravidelný, ale i **bezpečný a přehledný**. Děti jsou přijímány do **8.00 hodin**, což umožňuje plynulý začátek dne a klidné navázání na společný program. Rodiče si mohou děti vyzvednout po obědě v čase **12.10–12.20** nebo odpoledne od **14.30 do 16.30 hodin**. Pokud dítě přichází nebo odchází v jinou dobu, například z důvodu návštěvy lékaře, rodiče tuto skutečnost předem oznámí pedagogické pracovníci, aby byl zajištěn plynulý provoz a bezpečnost všech dětí.

Celkově je organizace dne v Mateřské škole Železná nastavena tak, aby dětem poskytovala **jistotu pravidelného rytmu**, ale zároveň jim ponechávala dostatek prostoru pro hru, pohyb, objevování a odpočinek podle jejich individuálních potřeb. Denní režim vychází z malého rodinného prostředí školy a podporuje klidnou, přirozenou a laskavou atmosféru, ve které se děti mohou rozvíjet vlastním tempem.

3.5 Životospráva

Stravování a pitný režim

Stravování dětí je v Mateřské škole Železná zajištěno **vlastní školní kuchyní**, která denně připravuje pestrou a vyváženou stravu s důrazem na kvalitní potraviny, čerstvost a sezónnost. Jídelníček sestavujeme tak, aby podporoval zdravý životní styl, pestrost chutí i postupné vytváření správných stravovacích návyků. Paní kuchařka úzce spolupracuje s učitelkami při upevňování zásad zdravého stravování a společně hledáme a zavádíme nové receptury, které dětem nabídnou další chuťové podněty a zároveň budou odpovídat jejich věku a potřebám.

V průběhu stolování vedeme děti k **samostatnosti, sebeobsluze a kultuře stolování**. Děti se podle svých možností spolupodílejí na přípravě stolu, prostírají, uklízejí po sobě a učí se používat příbor i zacházet s nádobím ohleduplně a s respektem. Učitelky dětem nabízejí možnost volby, například při výběru ovoce, zeleniny nebo množství jídla, aby se učily vnímat své potřeby a rozhodovat se přiměřeně svému pocitu hladu a sytosti.

- **respektujeme individuální chuť a množství** podávaného jídla,
- podporujeme ochutnávání nových pokrmů bez nátlaku,
- vedeme děti k tomu, že jídlo je společenská událost probíhající v klidné atmosféře,
- dbáme na zdvořilé chování u stolu a na příjemný průběh stolování.

Součástí denního režimu je také **celodenní pitný režim**. Děti mají po celý den k dispozici vodu, bylinkové čaje i další vhodné nápoje a mohou se samy kdykoliv napít. Podporujeme je v tom, aby si volily množství i druh nápoje podle vlastního pocitu a aby pití vnímaly jako přirozenou součást péče o zdraví. Pitný režim průběžně připomínáme a učíme děti, že pravidelné pití patří k běžnému dennímu rytmu.

Samostatnost při hygieně a odpočinku

Ve všech běžných denních situacích podporujeme děti v **samostatnosti při hygieně**, oblékání i sebeobsluze. Děti jsou vedeny k tomu, aby si po použití toalety umyly ruce, samostatně zvládaly

základní hygienické návyky a s přiměřenou pomocí si poradily s oblékáním a svlékáním podle aktuální potřeby. Učitelky jim poskytují podporu citlivě a jen v míře, která je nezbytná, aby se děti mohly učit vlastní aktivitou a posilovaly svou jistotu v každodenních činnostech.

Odpočinek po obědě organizujeme tak, aby byl **respektován individuální rytmus každého dítěte**.

Děti nejsou nuceny do spánku ani k dlouhému ležení na lehátku. Po uklidnění a relaxační chvílce nabízíme dětem s nižší potřebou spánku klidové činnosti, které nenarušují odpočinek ostatních, ale zároveň jim umožňují smysluplně prožít čas podle jejich aktuální potřeby. V denním programu tak vycházíme vstříc dětem, které potřebují delší spánek, i těm, které se po odpočinku raději zapojí do tichých individuálních aktivit.

- dětem nabízíme možnost klidného odpočinku v bezpečném a příjemném prostředí,
- respektujeme jejich potřebu spánku i bdělosti,
- po relaxaci zařazujeme klidové činnosti pro děti, které nespí,
- vedeme děti k tomu, aby vnímaly odpočinek jako přirozenou součást zdravého denního rytmu.

Pohyb, pobyt venku a každodenní rytmus dne

Volný pohyb je v naší mateřské škole přirozenou součástí každého dne. Děti mají dostatek příležitostí k pohybu ve třídě i venku a učitelky cíleně vytvářejí podmínky pro spontánní pohyb, cvičení, hry a pobyt v přírodě. Využíváme školní zahradu s herními prvky a dětskou užitkovou zahrádkou, ale také blízké louky, lesy a dětské hřiště v okolí školy, které se stávají přirozeným prostorem pro pohyb, objevování i radost z pobytu venku.

Pobyt venku zařazujeme **pravidelně a denně** v co největším rozsahu s ohledem na počasí a aktuální podmínky. Děti se účastní procházek, pohybových her, pozorování přírody i námětových vycházek, při nichž rozvíjejí nejen tělesnou zdatnost, ale i vnímavost, vytrvalost a schopnost orientovat se v okolí. Pohybové aktivity střídáme s klidnějšími činnostmi tak, aby byl denní režim vyvážený a odpovídal potřebám věkově smíšené skupiny dětí.

- pravidelně využíváme školní zahradu a okolní přírodu,
- zařazujeme pohybové hry, cvičení, chůzi i běh v přirozeném terénu,
- podporujeme spontánní pohyb i řízené pohybové činnosti,
- vedeme děti k radosti z pohybu a k vnímání jeho významu pro zdraví.

Životosprávu chápeme jako součást každodenního výchovně vzdělávacího působení, v němž děti získávají zdravé návyky přirozeně, v běžných situacích a s laskavou podporou dospělých. Využíváme každou příležitost k tomu, aby si děti upevňovaly dovednosti spojené se stolováním, hygienou,

odpočinkem i pohybem a aby se učily pečovat o své tělo s ohledem na vlastní potřeby i na prostředí, ve kterém žijí.

3.6 Věcné podmínky

Mateřská škola Železná disponuje kvalitním materiálním vybavením, které podporuje prožitkové učení a aktivní účast dětí. Třída je vybavena různorodými didaktickými pomůckami, které jsou zaměřeny na rozvoj motoriky, kreativního myšlení a sociálních dovedností. Mezi pomůcky patří stavebnice, puzzle, výtvarné potřeby, hudební nástroje a další hračky, které stimulují dětskou fantazii a podporují individuální rozvoj každého dítěte. Všechny pomůcky jsou pravidelně aktualizovány a přizpůsobovány věkovým skupinám dětí, aby odpovídaly jejich potřebám a zájmům.

Školní zahrada, která je nedílnou součástí vzdělávacího prostředí, je vybavena herními prvky jako jsou prolézačky, houpačky a pískoviště. Děti mají také k dispozici dětskou užitkovou zahrádku, kde se pod vedením učitelek seznamují s pěstováním bylinek a plodin. Tento prostor slouží nejen k rozvoji praktických dovedností, ale také k podpoře zdravého životního stylu a ekologického povědomí. Vlastní školní kuchyně zajišťuje stravování s důrazem na zdravou výživu, čímž přispívá k celkovému zdraví dětí a jejich dobrému pocitu ve školce.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Zaměření programu

Mateřská škola Železná se zaměřuje na prožitkové učení, které umožňuje dětem aktivně se podílet na svém vzdělávání. Naše filozofie vychází z přesvědčení, že děti se nejlépe učí skrze vlastní zkušenosti a objevování. V rámci vzdělávacího programu klademe důraz na individuální přístup, který respektuje jedinečné potřeby a schopnosti každého dítěte. Učitelky se snaží vytvářet partnerskou komunikaci, čímž podporují důvěru a pocit bezpečí, což je klíčové pro úspěšný rozvoj dětí.

Silnou stránkou našeho programu je propojení vzdělávání se zdravým životním stylem. Školní zahrada s herními prvky a dětskou užitkovou zahrádkou umožňuje dětem nejen hrát si, ale také se zapojit do péče o rostliny a pěstování bylinek a plodin. Tímto způsobem děti získávají praktické dovednosti a osvojují si zdravé návyky. Spolupráce s rodiči je pro nás rovněž velmi důležitá; společně se podílíme na vytváření zdravého stravování a zapojujeme rodiče do různých aktivit a projektů, což posiluje komunitní vazby a přispívá k celkovému rozvoji dětí.

4.2 Projekty a akce

Pravidelné projekty a programy

Součástí vzdělávacího programu mateřské školy jsou **pravidelné projekty a akce**, které přirozeně propojují vzdělávání s běžným životem dětí, místem, kde žijí, i s aktuálním děním ve třídě, v obci a v přírodě. Vycházíme z toho, že dítě se nejlépe učí tehdy, když má možnost prožívat, objevovat, ptát se, zkoušet a sdílet své zkušenosti s ostatními. Projekty proto nestojí stranou běžného programu, ale jsou jeho přirozenou součástí a rozšiřují integrované učení o hlubší zážitek, souvislosti a spolupráci.

V průběhu roku se opakují zejména **projektové dny** zaměřené na přírodu, roční období, zvířata, pohyb, tvoření, hudbu a tradice. Tyto tematické celky dětem umožňují pozorovat změny v okolním světě, porovnávat je, vyjadřovat vlastní postřehy a hledat odpovědi na otázky, které samy formulují. Tím se rozvíjí především **kompetence k učení**, **kompetence k řešení problémů** a **kompetence komunikační**, protože děti popisují své zkušenosti, domlouvají se při společné práci a hledají vlastní postupy při plnění úkolů.

- **projektové dny v přírodě** – pozorování změn v lese, na louce a v okolí školy,
- **barevné dny** – třídění, porovnávání, pojmenovávání, výtvarné a pohybové činnosti,
- **hudební a naučné programy** – rytmizace, poslech, zpěv, poznávání nových témat,

- **výtvarné dílny** – práce s různorodým materiálem, rozvoj jemné motoriky a estetického vnímání,
- **besídky a slavnosti** – společné prožívání tradic, vystoupení dětí a setkávání rodin,
- **spaní ve školce** – posilování samostatnosti, důvěry a schopnosti zvládat novou situaci,
- **letní slavnost a rozloučení s předškoláky** – sdílení úspěchů, ocenění pokroků a posílení sounáležitosti.

Významnou roli mají také **námětové vycházky a výlety** do okolní přírody, které jsou pro naši školu typické. Děti při nich získávají konkrétní zkušenosti s prostředím, učí se vnímat proměny krajiny, sledovat stopy života kolem sebe, respektovat pravidla bezpečného pohybu a přirozeně rozvíjejí **kompetenci osobnostní a sociální i kompetenci k občanství a udržitelnosti**. Při společném putování se učí vytrvalosti, ohleduplnosti, pomoci slabšímu a schopnosti přizpůsobit se skupině.

Do projektů průběžně zařazujeme i činnosti, které podporují **podnikavost a pracovní kompetence**. Děti plánují, připravují pomůcky, dokončují výtvarné práce, uklízejí pracovní místo, třídí materiál a podílejí se na společném výsledku. Věkově smíšené uspořádání třídy přitom přirozeně podporuje vzájemné učení mezi mladšími a staršími dětmi, protože starší děti mohou být oporou mladším a mladší se učí napodobováním a pozorováním.

Spolupráce s rodiči, obcí a dalšími partnery

Naše projekty a akce jsou postaveny na **otevřené spolupráci s rodinou**. Rodiče se účastní společných akcí pro rodiče a děti, besídek, dílen i slavností, čímž vzniká prostor pro neformální setkávání, sdílení radosti z dětských pokroků a posilování důvěry mezi školou a rodinou. Děti vnímají, že škola a domov spolupracují, což podporuje jejich pocit jistoty a sounáležitosti.

Významnou součástí života školy je také **zapojení do kulturního dění obce**. Účastníme se vánočních a velikonočních akcí, výstav a dalších společných setkání, kde děti mohou zažít, že jsou součástí místní komunity. Pro děti má tato zkušenost velký význam: učí se vystupovat před známým publikem, respektovat společenská pravidla, vnímat tradice a přirozeně rozvíjet **kompetenci kulturní i komunikační**.

- **společné akce pro rodiče a děti** – tvoření, slavnosti, tematická setkání,
- **vánoční a velikonoční programy v obci** – tradice, zpěv, výzdoba, vystoupení,
- **výstavy dětských prací** – prezentace výsledků tvoření a podpora sebedůvěry,
- **letní slavnost** – společné zakončení školního roku a sdílení úspěchů,
- **rozloučení s předškoláky** za účasti zřizovatele – ocenění školní cesty a přechodu do další etapy.

Se **zřizovatelem** spolupracujeme nejen v oblasti provozu a rozvoje školy, ale také při organizaci vybraných akcí, zejména při **rozloučení s předškoláky**. Tato spolupráce dětem ukazuje, že škola je součástí širšího společenství a že jejich úsilí je vnímáno a oceňováno i lidmi z obce. Zřizovatel je zároveň pravidelně informován o záměrech školy, což přispívá k dobrému plánování a návaznosti jednotlivých aktivit.

Velmi přínosná je rovněž **spolupráce s MŠ Chyňava a MŠ Chrustenice**, se kterými společně organizujeme divadelní představení a výlety. Pro děti je tato zkušenost důležitá tím, že se učí fungovat i v širší skupině vrstevníků, navazovat nové kontakty a přizpůsobit se jinému prostředí. Zároveň se tím posiluje **kompetence sociální**, schopnost komunikace i otevřenost vůči novým situacím. Pedagogové při této spolupráci využívají také prostor pro konzultace a sdílení zkušeností, což přispívá ke zkvalitňování vzdělávací nabídky.

Význam akcí pro rozvoj dětí

Každá akce a každý projekt v naší mateřské škole má jasný vzdělávací smysl. Nejde pouze o zpestření programu, ale o cílené vytváření situací, v nichž dítě může uplatnit své dovednosti, zažít úspěch, učit se spolupráci a rozvíjet vztah ke světu kolem sebe. Při divadelních představeních děti rozvíjejí soustředění, sluchové vnímání, porozumění příběhu a schopnost vyjadřovat emoce. Při výtvarných dílnách se učí plánovat postup, pracovat s materiálem a dokončit činnost. Při barevných dnech a projektových aktivitách si procvičují třídění, porovnávání, pojmenovávání a hledání souvislostí.

Hudební a naučné programy podporují **paměť, pozornost, rytmické cítění a jazykový rozvoj**. Pohybově zaměřené akce a výlety posilují tělesnou zdatnost, koordinaci, vytrvalost a zdravé sebevědomí. Spaní ve školce, společné slavnosti i delší projektové celky pak pomáhají dětem zvládat změnu, čekání, domluvu i pocit odpovědnosti za společný výsledek. Všechny tyto zkušenosti se promítají do rozvoje klíčových kompetencí v přirozených a pro děti srozumitelných situacích.

Projekty a akce zároveň podporují **individualizaci vzdělávání**, protože každé dítě se může zapojit podle svých možností, tempa a zájmu. Někdo se více uplatní při zpěvu, jiný při tvoření, další při pohybu nebo při pozorování přírody. Učitelky dětem nabízejí různé role a způsoby účasti, aby každé dítě mohlo zažít úspěch a být přínosem pro skupinu. Tím se posiluje nejen jejich samostatnost, ale i pocit, že jejich přítomnost má ve třídě skutečný význam.

Součástí všech akcí je také **průběžné zachycování dětských výtvorů, fotografií a zážitků**, které pak slouží jako připomínka společné práce, podklad pro rozhovor s dětmi i prostředek sdílení s rodiči.

Díky tomu mají děti možnost vracet se k prožitým situacím, pojmenovávat, co se jim podařilo, a uvědomovat si vlastní pokrok. Projekty a akce tak nejsou jen jednorázovým zážitkem, ale důležitou součástí dlouhodobého učení, které propojuje školu, rodinu, obec i přírodu v jeden smysluplný celek.

4.3 Klíčové kompetence

V souladu s RVP PV 2025 rozvíjíme u dětí všechny klíčové kompetence a základní gramotnosti prostřednictvím každodenních činností, prožitkového učení, pobytu venku, tvořivých aktivit, komunitních kruhů, projektového vzdělávání a partnerské komunikace v bezpečném a laskavém prostředí školy.

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení** – Děti se učí především vlastní aktivitou, objevováním a praktickým zkoušením v běžných situacích. Podporujeme jejich zvědavost, radost z poznávání a schopnost dokončovat započaté činnosti.
- **Kompetence komunikační** – Vedeme děti k přirozenému vyjadřování, naslouchání a porozumění v komunitním kruhu, při hrách i při řešení běžných situací. Děti mají prostor sdělovat své myšlenky, pocity i zážitky a učí se domlouvat s ostatními.
- **Kompetence k řešení problémů** – Děti dostávají příležitost hledat vlastní řešení při hrách, tvoření, pohybových i praktických činnostech. Učitelky je podporují v tom, aby zkoušely různé postupy, nebály se chybovat a učily se vyvozovat závěry z vlastních zkušeností.
- **Kompetence osobnostní a sociální** – V malé věkově smíšené třídě děti přirozeně rozvíjejí ohleduplnost, spolupráci, empatii a respekt k druhým. Důraz klademe na bezpečné vztahy, samostatnost, sebedůvěru a schopnost přijímat i nabízet pomoc.
- **Kompetence k podnikavosti a pracovní** – Děti vedeme k tomu, aby si samy vybíraly činnosti, plánovaly postup, dokončovaly práci a pečovaly o pomůcky i prostředí třídy. Při tvoření, péči o zahradu, úklidu a jednoduchých praktických činnostech získávají první zkušenosti s odpovědným jednáním a vytrvalostí.
- **Kompetence k občanství a udržitelnosti** – Děti se učí vnímat pravidla společného soužití, respektovat přírodu a chovat se ohleduplně k okolnímu světu. Využíváme pobyt v přírodě, péči o prostředí školy, třídění odpadu i jednoduché ekologické návyky, které vedou k odpovědnému vztahu k místu, kde žijí.

- **Kompetence kulturní** – Děti se seznamují s tradicemi, svátky, lidovými zvyky, hudbou, výtvarným uměním i krásou běžného života. Podporujeme jejich tvořivost, estetické vnímání a schopnost prožívat a sdílet kulturní zážitky.
- **Kompetence digitální** – Přiměřeně věku dětí využíváme technologie jako doplněk vzdělávání, například k poslechu, zobrazování, dokumentaci nebo společnému objevování. Děti se postupně učí bezpečně a smysluplně zacházet s jednoduchými digitálními prostředky pod vedením dospělého.

Základní gramotnosti

- **Čtenářská gramotnost** – Rozvíjíme ji každodenním prací s knihou, příběhem, obrázkem a mluveným slovem. Děti vedeme k naslouchání, porozumění obsahu, vyjadřování vlastních myšlenek, vyprávění zážitků i k radosti z předčítání a práce s textem.
- **Matematická gramotnost** – Podporujeme ji v běžných situacích při třídění, porovnávání, počítání, orientaci v prostoru, rytmizaci i při práci s množstvím a tvary. Děti si osvojují základní matematické představy přirozeně při hrách, pohybu, tvoření i při pobytu venku.

Rozvoj všech klíčových kompetencí a gramotností je v naší mateřské škole přirozeně propojen s každodenním životem třídy, s pobytem v přírodě, s projektovým učením i s individuálním přístupem ke každému dítěti. Nehodnotíme děti ve vztahu k normě, ale sledujeme jejich osobní pokrok a vytváříme podmínky pro to, aby mohly rozvíjet svůj potenciál v míře, která je pro ně dosažitelná.

4.4 Vzdělávací strategie

K dosažení cílů předškolního vzdělávání využíváme vzdělávací strategie, které vycházejí z prožitkového, kooperativního, situačního a sociálního učení. Tyto strategie volíme s ohledem na vývojová specifika dětí předškolního věku, jejich individuální potřeby, zájmy, tempo učení i aktuální úroveň rozvoje. Vzdělávání stavíme na konstruktivistickém pojetí, kdy si děti poznatky vytvářejí na základě vlastních zkušeností, objevování, experimentování a aktivního zapojení do činností.

- **Prožitkové učení** - založené na přímých prožitcích dítěte v autentických situacích
- **Kooperativní učení** - spolupráce dětí, prostor pro vyjádření sebe sama
- **Situační učení** - využití reálných životních situací
- **Sociální učení** - osvojování způsobů chování nápodobou a identifikací

Učitel je dětem průvodcem na cestě za poznáním. Využívá respektující a podporující komunikaci, dává dětem prostor pro vlastní volbu, samostatné rozhodování i hledání řešení. Vylučujeme

manipulaci, zbytečný tlak na výkon a soutěživé prostředí. Dětem nabízíme podnětné prostředí, ve kterém mohou zkoumat, experimentovat, ptát se, spolupracovat a dokončovat započaté činnosti.

Vzdělávací strategie ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení rozvíjíme prostřednictvím podnětného prostředí, volně dostupných pomůcek, experimentování, pozorování a objevování. Děti podporujeme v kladení otázek, v hledání souvislostí a v reflexi vlastních zkušeností. Využíváme práci s chybou jako přirozenou součást učení, vedeme děti k dokončování činností a k radosti z poznávání.

Kompetence komunikační podporujeme každodenními komunitními kruhy, dialogickým čtením, vyprávěním, dramatizací, rozhovory v běžných situacích i nasloucháním druhým. Děti vedeme k tomu, aby uměly sdělit své potřeby, pocity a názory, naslouchaly ostatním a přiměřeně reagovaly v různých komunikačních situacích.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme prostřednictvím problémových situací, logických her, pokusů, hledání různých postupů a společného ověřování řešení. Děti vedeme k tomu, aby zkoušely alternativy, nebály se chybovat a uměly vytrvat při hledání odpovědi. Využíváme také situační učení v běžných denních činnostech a při pobytu venku.

Kompetence osobnostní a sociální podporujeme sebehodnocením, vyjadřováním emocí, kooperativními hrami, společným plánováním a řešením konfliktů s pomocí dospělého. Děti vedeme k respektu k pravidlům, k ohleduplnosti, k přijetí odlišností a k postupnému přebírání odpovědnosti za své chování. Věnujeme pozornost rozvoji empatie, vzájemné pomoci a bezpečných vztahů ve třídě.

Kompetence k podnikavosti a pracovní rozvíjíme tím, že dětem nabízíme prostor pro vlastní nápady, iniciativu, plánování činností a jejich dokončování. Využíváme práci s různými materiály a nástroji, vedeme děti k vytrvalosti, pečlivosti, sebeobsluze a k odpovědnosti za svěřené pomůcky i prostředí. Podporujeme samostatnost při běžných praktických činnostech.

Kompetence občanské a k udržitelnosti rozvíjíme pobytem v přírodě, péčí o prostředí školy, tříděním odpadu, šetrným zacházením s přírodninami a vedením dětí k ohleduplnému chování k živé i neživé přírodě. Děti zapojujeme do jednoduchých ekologických činností a vedeme je k porozumění základním demokratickým principům, jako je domluva, společné rozhodování a respekt k dohodnutým pravidlům.

Kompetence kulturní podporujeme setkáváním s uměním, vlastním výtvarným, hudebním a dramatickým projevem, seznamováním s lidovými tradicemi, svátky a kulturními zvyklostmi. Děti

vedeme k vnímání krásy v přírodě, v běžném životě i v lidské tvorbě. Využíváme návštěvy kulturních akcí, pokud jsou dostupné, a zároveň vytváříme prostor pro vlastní umělecké vyjádření dětí.

Kompetence digitální rozvíjíme přiměřeně věku dětí prostřednictvím práce s technologiemi, fotografování, jednoduchých interaktivních aktivit a využívání digitálních pomůcek při dokumentaci činností. Děti vedeme k bezpečnému a smysluplnému zacházení s technologiemi, k rozpoznávání jejich přínosu i omezení a k přiměřenému používání pod dohledem dospělého.

Vzdělávací strategie ve vztahu ke gramotnostem

Čtenářskou gramotnost rozvíjíme prostřednictvím dialogického čtení, práce s knihou, vyprávění příběhů, dramatizace, práce s obrázkovými a symbolickými záznamy i orientace v jednoduchých znacích a piktogramech. Děti vedeme k porozumění slyšenému textu, k reprodukci zážitků a k vytváření pozitivního vztahu ke knihám a příběhům.

Matematickou gramotnost podporujeme tříděním, porovnáváním, měřením, odhadováním, manipulací s předměty, hledáním vztahů a prostorovou orientací. Využíváme běžné situace, stavebnice, didaktické hry, pohybové aktivity i pobyt venku, kde děti přirozeně pracují s množstvím, tvarem, velikostí, pořadím a orientací v prostoru.

Společné strategie napříč kompetencemi

Ve vzdělávání uplatňujeme také strategie, které působí současně na více oblastí rozvoje dítěte. Patří k nim zejména projektové učení, spontánní hra, pobyt venku, práce s portfoliem dítěte, komunitní kruhy, námětové vycházky, experimentování a tvořivé činnosti. Tyto postupy umožňují dětem učit se v souvislostech, propojují poznatky s reálným životem a podporují jejich samostatnost i vnitřní motivaci.

- **Projektové učení** - propojuje poznávání v souvislostech, podporuje spolupráci, komunikaci i řešení problémů
- **Spontánní hra** - umožňuje dítěti učit se na základě vlastního zájmu, volby a prožitku
- **Pobyt venku** - rozvíjí pohyb, pozorování, vztah k přírodě, zdraví i praktické dovednosti
- **Portfolia dětí** - zachycují pokroky dítěte, podporují sebereflexi a individualizaci
- **Komunitní kruhy** - posilují vztahy, komunikaci, sdílení a respekt k druhým

Individualizace, děti se SVP a děti nadané

Vzdělávací strategie přizpůsobujeme individuálním možnostem každého dítěte. Vycházíme z pedagogického diagnostikování, z průběžného pozorování a z poznatků o dítěti získaných v

každodenním kontaktu s ním i s jeho rodinou. Nabízíme činnosti různé obtížnosti, dostatek času na dokončení úkolu, možnost volby a podporu podle aktuálních potřeb dítěte.

U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami uplatňujeme podpůrná opatření v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. Zajišťujeme individuální přístup, úpravu prostředí, zjednodušení zadání, názornost, oporu v rituálech, opakování a využívání multisenzorických metod. V případě potřeby spolupracujeme s rodinou a dalšími odborníky.

U dětí nadaných nabízíme rozšiřující a obohacující činnosti, vyšší míru samostatnosti, náročnější úkoly, možnost hlubšího zkoumání tématu a prostor pro vlastní iniciativu. Podporujeme jejich zvědavost, tvořivost, vytrvalost i schopnost sdílet své nápady s ostatními dětmi.

Organizační formy: skupinová, individuální a hromadná. Důraz klademe na skupinovou formu založenou na kooperativním učení, která umožňuje dětem vzájemně se inspirovat, pomáhat si a učit se v přirozených sociálních situacích.

4.5 Metody a formy práce

- Komunitní kruhy, ranní rituály
- Projektové vzdělávání
- Badatelské a experimentální činnosti
- Dramatická výchova, hudební a výtvarné aktivity
- Pohybové hry a cvičení
- Práce s knihou a příběhy

4.6 Pedagogické diagnostikování

Učitelé průběžně sledují, zaznamenávají a vyhodnocují individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení.

Zásady hodnocení:

- Formativní přístup - zpětná vazba je konkrétní, podporující a popisná
- Neporovnáváme děti navzájem, sledujeme individuální vývoj
- Zapojujeme děti do sebehodnocení

Metody a nástroje:

- **Diagnostické portfolio dítěte** - sbírka prací, fotografií, záznamů dokládajících pokroky
- **Cílené pozorování** - systematické sledování dítěte při činnostech

- **Záznamové listy** - sledování pokroků v klíčových oblastech
- **Rozhovory s dítětem** - reflexe vlastního učení, sebehodnocení

Diagnostika školní zralosti: U dětí v posledním roce provádíme pedagogickou diagnostiku zaměřenou na sociální zralost, komunikační dovednosti, pozornost, grafomotoriku, předmatematické představy a předčtenářské dovednosti.

Informace z portfolií využíváme při plánování vzdělávací nabídky a jako podklad pro komunikaci s rodiči.

4.7 Individualizace vzdělávání

Východiskem pro individualizaci jsou poznatky o každém dítěti získané pedagogickým diagnostikováním.

Individualizace se projevuje:

- Respektováním individuálního tempa a stylu učení
- Nabídkou činností různé obtížnosti a zaměření
- Možností volby činnosti dítětem - plánování s dětmi
- Dostatkem času pro dokončení započaté činnosti
- Širokou nabídkou materiálů a pomůcek dostupných dětem

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami: Zajišťujeme individuální přístup a podpůrná opatření dle doporučení PPP/SPC. Spolupracujeme s asistenty pedagoga. SVP je součástí individualizovaného přístupu ke všem dětem, včetně plánů podpory a IVP.

Děti nadané: Rozpoznáváme nadání a podporujeme je obohacováním obsahu, rozšiřováním aktivit a mentorskými rolemi v běžném vzdělávacím procesu.

4.8 Návaznost předškolního a základního vzdělávání

Na přechod do základního vzdělávání děti v Mateřské škole Železná připravujeme **průběžně a přirozeně** v každodenních situacích, nikoli formálním nácvikem školních dovedností. Využíváme věkově smíšené uspořádání třídy, v němž se předškoláci učí být oporou mladším dětem, domlouvat se, vyčkat na svou příležitost a dokončit započatou činnost. Při pobytu venku, na hřišti, v lese i na loukách děti rozvíjejí zvědavost, schopnost pozorovat, pojmenovávat jevy a hledat souvislosti, což vytváří dobrý základ pro budoucí školní učení.

U předškoláků cíleně posilujeme **samostatnost, sebeobsluhu a odpovědnost za vlastní jednání**. Vedeme je k tomu, aby si uměli připravit a uklidit své věci, zvládali běžné hygienické a stravovací návyky, orientovali se v denním režimu a dokázali požádat o pomoc, když ji potřebují. Vzhledem k tomu, že děti po obědě zpravidla nespí, využíváme tento čas k individuální práci s nimi a k činnostem, které podporují jejich připravenost na školní režim a delší soustředění.

- **rozvoj komunikace** při komunitních kruzích, námětových vycházkách a společném plánování činností,
- **dodržování pravidel soužití** ve třídě i při pobytu venku,
- **spolupráce a ohleduplnost** při kooperativních hrách a tvořivých činnostech,
- **vyjadřování potřeb a pocitů** v bezpečném a laskavém prostředí,
- **přiměřená práce s technologií** jako součást rozvoje orientace v moderním světě.

Spolupráce se základní školou

Na přechod dětí do základní školy navazujeme ve spolupráci s **blízkou ZŠ Chyňava**, se kterou dlouhodobě udržujeme kontakty. Předškoláci se účastní **Dne otevřených dveří**, při němž si mohou prohlédnout školní prostředí, poznat některé učitele a získat první zkušenost s tím, jak základní škola funguje. Tato návštěva dětem pomáhá snížit obavy z neznámého prostředí a přispívá k jejich přirozené adaptaci na změnu.

Spolupráce probíhá také formou **konzultací a sdílení zkušeností** mezi pedagogy mateřské a základní školy. V případě potřeby předáváme základní škole **pedagogické diagnostikování dítěte**, aby učitelé 1. ročníku mohli navázat na dosavadní rozvoj dítěte s respektem k jeho aktuálním možnostem, potřebám a tempu. Díky tomu je přechod do školy plynulejší a lépe podpořený.

- návštěvy předškoláků v ZŠ Chyňava,
- účast na Dni otevřených dveří,
- sdílení zkušeností mezi pedagogy obou škol,
- předávání podkladů z pedagogického diagnostikování při nástupu dítěte do 1. ročníku.

Informování rodičů o připravenosti dítěte

Rodiče předškoláků průběžně informujeme o tom, jak jejich dítě zvládá požadavky související s nástupem do základní školy. Před zápisem do ZŠ organizujeme **konzultační schůzky**, na nichž společně vyhodnocujeme, co dítě již zvládá a v jakých oblastech je vhodné jej dále podpořit.

Vycházíme přitom z každodenní pedagogické diagnostiky a z konkrétních projevů dítěte v běžných situacích.

Součástí poradenství pro rodiče je také citlivé zvažování, zda je dítě na školní docházku skutečně připraveno, případně zda je vhodné doporučit další dozrávání před nástupem do ZŠ. Při těchto rozhovorech se zaměřujeme zejména na **řečový projev, schopnost soustředění, samostatnost, sociální zralost a zvládání běžných situací**. Rodičům poskytujeme srozumitelná doporučení, jak dítě podpořit v domácím prostředí i v posledním roce před nástupem do školy.

- pravidelné individuální konzultace s rodiči předškoláků,
- předzápisové schůzky zaměřené na připravenost dítěte,
- společné vyhodnocení silných stránek i oblastí k dalšímu rozvoji,
- doporučení k případnému odkladu školní docházky podle potřeb dítěte.

Na konci předškolního vzdělávání usilujeme o to, aby dítě **projevovalo zájem o učení a objevování**, dokázalo se orientovat v běžných situacích a postupně přijímalo odpovědnost za své jednání.

Očekáváme, že bude mít osvojené základní sebeobslužné návyky, umí vyjádřit své potřeby, domluvit se s ostatními, respektovat pravidla soužití a chovat se ohleduplně k dětem i dospělým. K tomu směřujeme prostřednictvím prožitkových činností, pobytu v přírodě, tvoření i každodenních situací, které dětem dávají smysl a podporují jejich jistotu při vstupu do základní školy.

5. Vzdělávací obsah

5.1 Uspořádání vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah je v souladu s RVP PV 2025 uspořádán do integrovaných bloků ve flexibilním uspořádání. Integrované bloky propojují všechny čtyři vzdělávací oblasti (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost, Dítě a svět) a umožňují dětem přirozeně se učit prostřednictvím hry, prožitků a situačního učení.

Každý integrovaný blok obsahuje charakteristiku, navrhovaná témata a přiřazené očekávané výsledky učení (OVU) ze všech vzdělávacích oblastí. Bloky jsou obecnější povahy — jejich konkretizaci provádějí učitelé v rámci třídního plánování.

5.2 Práce s integrovanými bloky ve třídě

Integrované bloky v tomto ŠVP jsou pro učitele závazné. Jejich rozpracování do konkrétní vzdělávací nabídky probíhá v rámci třídního plánování. Učitelé:

- Vybírají integrované bloky nebo jejich části podle aktuální potřeby
- Mohou se k jednotlivým částem bloku opakovaně vracet
- Doplnují obsah vycházející z návrhů dětí
- Sledují, aby v průběhu školního roku byly naplňovány všechny OVU
- Zapojují děti do plánování témat a vzdělávací nabídky

5.3 Integrované bloky

Vzdělávání realizujeme prostřednictvím těchto integrovaných bloků. Integrované bloky jsou závazným rámcem pro plánování vzdělávací nabídky, jejich konkrétní naplňování však učitelky přizpůsobují aktuální situaci, zájmům dětí, ročnímu období i dění ve třídě. U jednotlivých bloků uvádíme charakteristiku, možná podtémata, očekávané výsledky učení ze všech čtyř vzdělávacích oblastí a příklady aktivit. Podtémata jsou pouze orientační a mohou být podle potřeby měněna, rozšiřována nebo doplňována.

Poznáváme svět se zvířátky

Charakteristika: Tento blok je zaměřen na adaptaci dětí na prostředí mateřské školy, na vytváření bezpečného klimatu a na rozvoj vztahů mezi dětmi, učitelkami i rodinou. Děti se prostřednictvím prožitého učení seznamují s novým prostředím, denním režimem, pravidly soužití a s nejbližším

okolím školy. Blok podporuje pocit jistoty, samostatnost, komunikaci a postupné začlenění do kolektivu.

Možná podtémata: například *Rád chodím do školky, Mám spoustu kamarádů, Moje rodina, Moje město/vesnice*. Témata jsou pouze příklady a podle aktuální situace je lze upravovat.

- **Dítě a jeho tělo:** zvládá základní sebeobsluhu, orientuje se v prostoru třídy i školy, zapojuje se do jednoduchých pohybových her a cvičení.
- **Dítě a jeho psychika:** pojmenovává sebe i blízké osoby, vyjadřuje své potřeby a pocity, soustředí se na činnost, zapojuje se do rozhovoru a naslouchá druhým.
- **Dítě, ten druhý a společnost:** navazuje vztahy s dětmi i dospělými, respektuje základní pravidla soužití, učí se zdvořilé komunikaci a spolupráci.
- **Dítě a svět:** poznává prostředí mateřské školy, blízké okolí obce, bezpečné chování v běžných situacích a orientuje se v nejbližším světě, který ho obklopuje.

Příklady aktivit: seznamovací hry, komunitní kruh, prohlídka školy, společné vytváření pravidel třídy, kresba rodiny, námětová vycházka po okolí, pohybové hry na hřišti, jednoduché kooperativní činnosti, práce s fotografiemi a obrázky, dramatizace běžných situací.

Zvířátka jdou do zahrady, s listím si však neví rady

Charakteristika: Blok vychází z podzimního období a z pozorování proměn v přírodě. Děti se seznamují s barvami podzimu, s plody, listím, počasím i s přípravou přírody a zvířat na zimu.

Vzdělávání je založeno na vycházkách, smyslovém vnímání, tvoření a pohybových činnostech. Blok rozvíjí slovní zásobu, grafomotoriku, rytmizaci, zdravé návyky i vztah k přírodě.

Možná podtémata: například *Podzimní barvy, Co roste na zahradě, Podzimní radovánky, Tažní ptáci, Podzimní strašidýlkování, Zdraví a hygiena, Svatý Martin, Příprava zvířat na zimu*. Podtémata jsou orientační a mohou se měnit podle počasí, zážitků dětí i aktuální nabídky školy.

- **Dítě a jeho tělo:** rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, koordinaci pohybů, manipulační dovednosti a zdravé pohybové návyky při pobytu venku.
- **Dítě a jeho psychika:** vnímá a rozlišuje barvy, tvary, zvuky a vůně, rozšiřuje slovní zásobu, vypráví o vlastních zážitcích a řeší jednoduché problémy.
- **Dítě, ten druhý a společnost:** spolupracuje při společných činnostech, domlouvá se s ostatními, dodržuje pravidla her a učí se ohleduplnosti.
- **Dítě a svět:** pozoruje změny v přírodě, poznává zahradu, louku a okolní krajinu, vnímá vztahy mezi živou a neživou přírodou a získává poznatky o péči o přírodu.

Příklady aktivit: sběr listů a plodů, otiskování listů, výroba podzimních dekorací, pohybové hry s listím, vycházky do okolí, třídění přírodnin, rytmizace a říkadla, experimenty s vodou a blátem, dramatizace podzimních příběhů, společné pečení či příprava jednoduchého občerstvení.

Zvířátka si zimu užívají, ani mráz a sníh jim nevadí

Charakteristika: Tento blok se zaměřuje na zimní období, jeho znaky, proměny přírody a na život zvířat v zimě. Děti objevují vlastnosti sněhu, ledu a vody, seznamují se s tradicemi adventního a vánočního času, s Mikulášem, Třemi králi i masopustem. Blok podporuje radost z pohybu, tvořivost, vnímání tradic a posilování vztahu k místu, kde děti žijí.

Možná podtémata: například *Zimní počasí, Stopy ve sněhu, Ptáčci v zimě, Mikuláš, Adventní čas, Vánoce, Silvestr, Tři králové, Zimní tvoření, Masopust*. Podtémata jsou pouze příklady a mohou být upravena podle aktuální situace a zážitků dětí.

- **Dítě a jeho tělo:** rozvíjí pohybové dovednosti při zimních hrách, cvičení a pobytu venku, učí se bezpečně pohybovat v zimním prostředí a pečuje o své zdraví.
- **Dítě a jeho psychika:** vyjadřuje své dojmy a pocity, rozvíjí fantazii při tvoření a dramatizaci, soustředí se na poslech příběhů a pracuje s pamětí a představivostí.
- **Dítě, ten druhý a společnost:** podílí se na společných přípravách a oslavách, vnímá tradice a zvyky, spolupracuje ve skupině a respektuje druhé.
- **Dítě a svět:** poznává zimní proměny přírody, vlastnosti vody, sněhu a ledu, vnímá potřeby zvířat v zimě a seznamuje se s tradicemi a kulturními událostmi v okolí.

Příklady aktivit: pokusy se sněhem a ledem, hledání stop ve sněhu, krmení ptáků, zimní pohybové hry, výroba přáníček a dekorací, zpívání koled, dramatizace vánočních příběhů, masopustní masky, rytmické hry, společné tvoření s rodiči.

Zvířátka vstávejte, na jaro se chystejte

Charakteristika: Blok je zaměřen na probouzení přírody po zimě, na pozorování jarních změn a na rozvoj vztahu k živé přírodě. Děti se seznamují s jarními květinami, mláďaty, hmyzem, velikonočními tradicemi i s ochranou přírody. Součástí bloku je také podpora řeči, myšlení, ekologického citění a předčtenářské gramotnosti prostřednictvím práce s knihou a příběhem.

Možná podtémata: například *Moje kniha aneb z pohádky do pohádky, Jaro ťuká – hmyz v trávě, Velikonoční svátky, Mláďata, Jarní květiny, Doprava na jaře, Ochrana přírody a planety*. Podtémata jsou orientační a mohou se podle potřeby měnit.

- **Dítě a jeho tělo:** rozvíjí jemnou motoriku při tvoření, grafomotoriku, koordinaci pohybů a pohybové dovednosti při jarních hrách a vycházkách.
- **Dítě a jeho psychika:** vypráví děj příběhu, rozumí jednoduchému textu, rozvíjí fantazii, paměť a myšlení, klade otázky a hledá odpovědi.
- **Dítě, ten druhý a společnost:** spolupracuje při společných činnostech, respektuje domluvená pravidla, podílí se na přípravě oslav a vnímá tradice a zvyky.
- **Dítě a svět:** pozoruje změny v přírodě, poznává rostliny, živočichy a jejich životní podmínky, učí se základům ekologického chování a péče o prostředí.

Příklady aktivit: pozorování jarní přírody, sázení a péče o rostliny, práce s knihou a obrázkovými příběhy, velikonoční tvoření, hledání prvních květin, experimenty s klíčením, pohybové hry na louce, dramatizace pohádek, třídění odpadu, společné projekty k ochraně přírody.

Slunce začalo hřát, na louku si pojdte se zvířátky hrát

Charakteristika: Tento blok je zaměřen na letní období, na prožitkové poznávání přírody, na pohyb v přírodním prostředí a na bezpečné chování v běžných i rizikových situacích. Děti objevují slunce, počasí, rostliny, zvířata, louku i možnosti letních aktivit. Blok podporuje radost z pohybu, vztah k místu, kde děti žijí, a zdravý životní styl.

Možná podtémata: například *Den dětí, Letní sporty, Těšíme se na prázdniny, Louka plná života, Počasí v létě, Bezpečí u vody a na slunci, Poznáváme různé kultury*. Podtémata jsou pouze příklady a mohou být upravována podle aktuální situace, počasí i zájmů dětí.

- **Dítě a jeho tělo:** rozvíjí vytrvalost, obratnost a koordinaci pohybů při hrách, sportovních činnostech a pobytu venku, učí se chránit své zdraví a bezpečně se pohybovat.
- **Dítě a jeho psychika:** vyjadřuje své zážitky, přání a názory, rozvíjí představivost a tvořivost, soustředí se na činnost a dokončuje započatou práci.
- **Dítě, ten druhý a společnost:** spolupracuje ve skupině, respektuje pravidla her a společných činností, vnímá odlišnosti mezi lidmi a učí se ohleduplnosti.
- **Dítě a svět:** poznává letní přírodu, změny počasí, základní pravidla bezpečného chování v přírodě i ve volném čase a získává povědomí o různorodosti světa a lidí.

Příklady aktivit: letní vycházky na louku, pohybové a sportovní hry, pozorování hmyzu a rostlin, tvoření z přírodnin, vodní hry, bezpečnostní nácviky, společné oslavy a slavnosti, výtvarné zpracování letních zážitků, práce s mapou či obrázky různých míst a kultur.

Krátké situační projekty

Vedle hlavních integrovaných bloků mohou učitelky zařazovat také **krátké situační projekty**, které vycházejí z aktuálního dění, zájmu dětí, mimořádné události, návštěvy, svátku nebo nečekané situace ve třídě či v přírodě. Tyto projekty mají zpravidla krátkodobý charakter a slouží k prohloubení prožitku, k zachycení přirozené dětské zvědavosti a k propojení vzdělávacích oblastí v konkrétní situaci.

- mohou trvat jeden den, několik dní nebo kratší časový úsek podle potřeby;
- vycházejí z aktuálního zájmu dětí nebo z reálné situace, která se ve třídě objeví;
- doplňují hlavní bloky, nenahrazují je, ale obohacují vzdělávací nabídku;
- umožňují pružně reagovat na podněty z okolí, počasí, tradice, návštěvy i spontánní otázky dětí;
- podporují zejména prožtkové, situační a projektové učení, spolupráci, komunikaci a tvořivost.

Příklady situačních projektů: návštěva hasičů, pozorování prvního sněhu, projekt k narozeninám dítěte, péče o zraněné zvíře v příběhu, společné pečení, den s knihou, projekt k tradici v obci nebo k aktuálnímu přírodnímu jevu.

Ke každému bloku přidejte podrobný popis pomocí tlačítka "Vytvořit integrovaný blok" v menu vlevo.

5.4 Poznáváme svět se zvířátky

Charakteristika bloku

Integrovaný blok „Poznáváme svět se zvířátky“ je zaměřen na postupnou adaptaci dětí na prostředí mateřské školy, navazování vztahů a osvojování základních pravidel společného soužití. Děti se prostřednictvím prožtkového učení, her, pohybových, výtvarných a pracovních činností seznamují s novou třídou, kamarády, rodinou, místem, kde žijí, a s denním režimem školy. Současně jsou cíleně podporovány v rozvoji sociálních dovedností, zdravého životního stylu, komunikace, samostatnosti a orientace v blízkém okolí.

Navrhovaná témata

- Rád chodím do školky — poznávání prostředí třídy, školy, zahrady, značky a denních rituálů.
- Mám spoustu kamarádů — navazování vztahů, společná pravidla, zdvořilá komunikace a sociální dovednosti.
- Moje rodina — sdílení zážitků, vztahy v rodině, pocit bezpečí a sounáležitosti.
- Moje město/vesnice — orientace v blízkém okolí, místo, kde žiji, a základní pravidla bezpečného chování.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-FZD-000-PV1-001** — Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- **DJT-OZD-000-PV1-002** — Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-005** — Zvládá základy grafomotoriky.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- **DJT-PZI-000-PV1-001** — Zvládá sebeobsahu.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-JAR-000-PV1-002** — Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- **DJP-MOP-000-PV1-001** — Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledává společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-007** — Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- **DJP-PDO-000-PV1-004** — Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- **DJP-PFT-000-PV1-001** — Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- **DJP-SAE-000-PV1-001** — Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-003** — Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlenění se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-004** — Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-005** — Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

- **DDS-ZKV-000-PV1-003** — Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-001** — Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- **DAS-BCH-000-PV1-004** — Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-005** — Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-002** — Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- **DAS-ZPO-000-PV1-005** — Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

5.5 Zvířátka jdou do zahrady, s listím si však neví rady

Charakteristika bloku

Integrovaný blok je zaměřen na podzimní proměny v přírodě, na prožitkové poznávání okolního světa a na rozvoj zdravých návyků dítěte v období, kdy se mění počasí, denní režim i možnosti pobytu venku. Děti budou prostřednictvím vycházek, pozorování, pohybových a tvořivých činností objevovat barvy podzimu, tvary listů, plody, zvířata a jejich přípravu na zimu, ale také význam oblečení, hygieny, výživy a pohybu pro zdraví. Součástí bloku bude i pokračování adaptačního procesu, upevňování pravidel společného soužití a vytváření bezpečných vztahů ve třídě i v mateřské škole.

V průběhu přibližně osmi týdnů budou děti pracovat s přírodninami, rozvíjet smyslové vnímání, slovní zásobu, rytmizaci, grafomotoriku i jemnou a hrubou motoriku. Téma umožní propojovat poznávání přírody s praktickými zkušenostmi ze života dětí, s tradicemi podzimu a s jednoduchým porozuměním souvislostem mezi člověkem, přírodou a technikou. Vzdělávací nabídka bude vycházet z prožitku, spolupráce a aktivní účasti dětí, přičemž učitelky budou cíleně podporovat samostatnost, komunikaci, ohleduplnost a zdravý životní styl.

Navrhovaná témata

- **Barvy podzimu** — pozorování barevnosti přírody, listů a proměn okolí.
- **Podzimní radovánky** — pohybové hry, pobyt venku, pouštění draků a radost z podzimního počasí.
- **Změny v přírodě** — opadávání listů, změny počasí, sklizeň a příprava na zimu.
- **Tažní ptáci** — odlet ptáků, jejich rozpoznávání a význam ochrany živé přírody.
- **Podzimní strašidylkování** — dýně, světlo a tma, překonávání obav, společné slavnosti.
- **Já a moje tělo** — zdraví, oblečení do chladnějšího počasí, hygiena a péče o sebe.
- **Svatý Martin na bílém koni** — tradice, první sníh, symbolika a společné prožívání svátku.
- **Zvířátka se připravují na zimu** — zimní spánek, zásoby potravy, péče o živočichy a jejich ochrana.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-002** — Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- **DJT-PHJ-000-PV1-004** — Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- **DJT-PZI-000-PV1-003** — Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-MOP-000-PV1-001** — Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-SAE-000-PV1-001** — Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlení se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-004** — Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- **DDS-ZEH-000-PV1-005** — Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-002** — Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-002** — Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- **DAS-PSP-000-PV1-005** — Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

5.6 Zvířátka si zimu užívají, ani mráz a sníh jim nevadí

Charakteristika bloku

Integrovaný blok je zaměřen na zimní období, jeho typické znaky, proměny přírody a na prožitkové poznávání světa prostřednictvím pohybu, tvoření, pozorování a společných činností. Děti budou objevovat, jak se v zimě mění voda, sníh a led, jak se příroda přizpůsobuje chladu a jak lidé i zvířata zvládají zimní čas. Využity budou přirozené situace v každodenním životě dětí, pobyt venku, experimentování, práce s přírodninami i s běžně dostupnými materiály. Blok podporuje zvědavost, radost z objevování a schopnost vnímat souvislosti mezi počasím, přírodou a lidským jednáním.

Významnou součástí bloku je rozvoj vztahu k živé přírodě a péče o ni. Děti budou sledovat stopy zvířat, poznávat ptáky a další živočichy, připravovat potravu do krmítek a krmelců a učit se, že i v zimě je možné přírodě pomáhat. Současně budou rozvíjet pohybové dovednosti při zimních hrách a

sportech, upevňovat zdravé návyky a vnímat vlastní tělo i jeho potřeby v souvislosti s chladným počasím. Důraz bude kladen na bezpečnost při pobytu venku, na vhodné oblékání a na samostatnost v sebeobsluze.

Blok přirozeně propojuje také oblast kultury, tradic a mezilidských vztahů. Adventní a vánoční čas, setkávání s rodiči, společné zpívání, tvoření, pečení a příprava besídky posilují sounáležitost, vzájemnou ohleduplnost a radost ze společně sdílených zážitků. Děti se seznamují s lidovými zvyky, učí se vyjadřovat emoce, spolupracovat, přijímat pravidla skupiny a prožívat úspěch i drobný neúspěch jako přirozenou součást učení.

V závěru bloku se pozornost přesouvá k dalším zimním tématům, jako jsou Tři králové, masopust, zimní sporty, smyslové vnímání, koloběh vody, svět profesí a moje vlast, kde žiji. Děti si tak postupně rozšiřují poznatky o světě kolem sebe, o místě, ve kterém žijí, a o tom, jak lidé, příroda a společnost tvoří jeden celek. Blok je koncipován jako otevřený a flexibilní, aby umožňoval reagovat na aktuální podmínky, zážitky dětí i přírodní dění v průběhu zimních měsíců.

Navrhovaná témata

- Než přijde Mikuláš — očekávání, tradice a přípravy na adventní čas.
- 1.Advent – Mikuláš — první adventní období, zvyky a setkávání.
- 2.Advent – Besídka — společné vystoupení, radost z přípravy a sdílení.
- 3.Advent – Vánoční čas — vánoční tradice, tvoření a rodinná pohoda.
- 4.Advent - Silvestr — ukončení roku, oslavy a bezpečné prožívání svátečního času.
- Když zima čaruje — zimní počasí, sníh, led a proměny přírody.
- Tři králové — lidová tradice a symbolika zimního období.
- Sněhuláci v zimě — zimní tvoření, stavění a práce s materiálem.
- Zimní sporty — pohyb, obratnost a zdravý životní styl v zimě.
- Hory, koloběh vody — voda v přírodě, sníh, led a jejich proměny.
- Mých pět smyslů — smyslové vnímání v zimním prostředí.
- Čím bych chtěl být — svět profesí a práce lidí v běžném životě.
- Masopust — masky, veselí, tradice a společná slavnost.
- Moje vlast, kde žiji — místo, obec a země, ve které děti žijí.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.

- **DJT-PHJ-000-PV1-002** — Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- **DJT-PHJ-000-PV1-004** — Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- **DJT-PZI-000-PV1-001** — Zvládá sebeobsluhu.
- **DJT-PZI-000-PV1-003** — Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- **DJT-TSB-000-PV1-004** — Naplňuje své biologické potřeby.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-MOP-000-PV1-001** — Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-007** — Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- **DJP-MOP-000-PV1-008** — Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- **DJP-SAE-000-PV1-006** — Vyrovná se s neúspěchem.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlení se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-003** — Přijímá různé sociální role.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-001** — Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- **DDS-SLK-000-PV1-002** — Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-005** — Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-004** — Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-002** — Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- **DAS-PSP-000-PV1-003** — Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- **DAS-PSP-000-PV1-004** — Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- **DAS-ZPO-000-PV1-005** — Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

5.7 Zvířátka vstávejte, na jaro se chystejte

Charakteristika bloku

Integrovaný blok „Zvířátka vstávejte, na jaro se chystejte“ je zaměřen na postupné probouzení přírody i na aktivizaci dětí po zimním období. Vychází z přirozené dětské zvědavosti, z bezprostředního pozorování změn v přírodě a z prožitkového učení, které je dětem blízké a srozumitelné. Blok nabízí široké spektrum činností propojujících poznávání, pohyb, tvoření, hudbu, experimentování i praktické činnosti v běžném prostředí mateřské školy, na zahradě i v okolní přírodě.

Obsah bloku směřuje k rozvoji vztahu dětí k živé i neživé přírodě, k uvědomování si souvislostí mezi počasím, ročním obdobím, životem rostlin a živočichů a k osvojování základních návyků ochrany životního prostředí. Děti budou pozorovat hmyz v trávě, květiny, stromy, mláďata, domácí i exotická zvířata, vodní prostředí i změny, které jaro přináší. Součástí budou také činnosti zaměřené na třídění odpadu, péči o okolí školy, bezpečné chování v přírodě a jednoduché ekologické postoje odpovídající věku dítěte.

Významnou součástí bloku je propojení přírodních a společenských témat s každodenním životem dítěte. Děti se seznámí s knihou a pohádkami, s dopravními prostředky, s velikonočními tradicemi, s čarodějnickými zvyky, s rodinou a svátkem matek i s tématem lesa, vody a zoologické zahrady.

Témata jsou volena tak, aby rozvíjela řeč, myšlení, fantazii, citové prožívání i sociální dovednosti a současně podporovala samostatnost, spolupráci a respekt k druhým.

Blok je koncipován jako průřezový a otevřený, s důrazem na individuální možnosti dětí a na aktivní účast při činnostech. Učitelky mohou jednotlivá témata přirozeně rozvíjet podle aktuálního dění, počasí, zájmu dětí i místních podmínek. Vzdělávání je založeno na partnerské komunikaci, bezpečném prostředí a na využívání přírodního i materiálního zázemí mateřské školy, zejména zahrady a blízkého okolí, které poskytuje dostatek podnětů k objevování, pohybu, experimentování i společným zážitkům.

Navrhovaná témata

- Moje kniha aneb z pohádky do pohádky — seznamování s knihou, příběhem a pohádkovým světem.
- Jaro ťuká – hmyz v trávě — pozorování drobných živočichů a života v trávě.
- Jaro ťuká – kytičky — poznávání jarních květů, barev a vůní přírody.
- Jaro ťuká – mláďata a líhnutí — život zvířat na jaře, narození mláďat a péče o ně.
- Velikonoční svátky — tradice, symboly, výzdoba a společné dílny s rodiči.
- Doprava – jak a čím cestujeme — dopravní prostředky, bezpečnost a pohyb v okolí.
- Ochrana přírody a planety — třídění odpadu, šetrné chování a péče o prostředí.
- Čarodějnice — lidová tradice, masky, hry a práce s fantazií.
- Můj kamarád les — stromy, lesní plody, zvířata a pobyt v lese.
- Maminky mají svátek — rodina, vztahy, profese a vyjádření citů.
- U vody a pod vodou — život ve vodním prostředí a jeho ochrana.
- Domácí a exotická zvířata – ZOO — poznávání zvířat, jejich prostředí a potřeb.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-002** — Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- **DJT-PZI-000-PV1-001** — Zvládá sebeobsluhu.
- **DJT-PZI-000-PV1-002** — Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- **DJT-TSB-000-PV1-002** — Zachovává správné držení těla.

- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- **DJT-TSB-000-PV1-004** — Naplňuje své biologické potřeby.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-003** — Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-007** — Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-004** — Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- **DJP-SAE-000-PV1-006** — Vyrovná se s neúspěchem.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlení se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-003** — Přijímá různé sociální role.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-002** — Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- **DDS-SLK-000-PV1-003** — Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-005** — Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-003** — Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-002** — Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.

- **DAS-PSP-000-PV1-003** — Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- **DAS-PSP-000-PV1-004** — Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- **DAS-ZPO-000-PV1-005** — Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

5.8 Slunce začalo hřát, na louku si pojdte se zvířátky hrát

Charakteristika bloku

Integrovaný blok vychází z prožitkového poznávání letního období, kdy děti objevují proměny přírody, slunce, počasí, rostliny, zvířata i možnosti pohybu a pobytu venku. Důraz je kladen na bezpečné chování v běžných i rizikových situacích, na rozvoj vztahu k místu, kde děti žijí, a na poznávání širšího světa v souvislosti s Českou republikou, planetou Zemí a rozmanitostí lidí a kultur.

Navrhovaná témata

- Oslava svátku dětí — společné prožitky, hry, radost a kamarádské vztahy.
- Před čím se mám chránit, 150,155, 158 — bezpečné chování, rizikové situace a přivolání pomoci.
- Letní sporty o prázdninách — pohybové aktivity, zdravý životní styl a pobyt v přírodě.
- Hurá prázdniny — těšení se na volný čas, cestování, odpočinek a zážitky.
- Kdo a kde žije na jedné planetě - etniky — lidé různých kultur, zemí a způsobů života.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-FZD-000-PV1-001** — Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- **DJT-FZD-000-PV1-002** — Překonává fyzické překážky.
- **DJT-OZD-000-PV1-001** — Má osvojené základní hygienické návyky.
- **DJT-OZD-000-PV1-002** — Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- **DJT-OZD-000-PV1-003** — Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-002** — Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- **DJT-PHJ-000-PV1-003** — Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

- **DJT-PHJ-000-PV1-007** — Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- **DJT-PHJ-000-PV1-008** — Vyhledává příležitosti k pohybu.
- **DJT-PZI-000-PV1-001** — Zvládá sebeobsahu.
- **DJT-TSB-000-PV1-001** — Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-JAR-000-PV1-001** — Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- **DJP-JAR-000-PV1-002** — Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- **DJP-JAR-000-PV1-003** — Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- **DJP-JAR-000-PV1-004** — Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- **DJP-JAR-000-PV1-005** — Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- **DJP-JAR-000-PV1-006** — Rozpoznává rým, rytmičuje.
- **DJP-JAR-000-PV1-007** — Vypráví jednoduchý děj.
- **DJP-JAR-000-PV1-008** — Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- **DJP-JAR-000-PV1-009** — Formuluje instrukce a předává je ostatním.
- **DJP-JAR-000-PV1-010** — Rozlišuje český jazyk od jiných jazyků.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledává společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-004** — Rozpoznává, které situace mohou a které nemohou nastat.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-006** — Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- **DJP-MOP-000-PV1-009** — Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- **DJP-MOP-000-PV1-010** — Ověří správnost řešení.
- **DJP-PDO-000-PV1-001** — Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- **DJP-PDO-000-PV1-002** — Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- **DJP-PDO-000-PV1-003** — Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- **DJP-PDO-000-PV1-004** — Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- **DJP-PDO-000-PV1-005** — Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- **DJP-PDO-000-PV1-006** — Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

- **DJP-PFT-000-PV1-001** — Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- **DJP-PFT-000-PV1-002** — Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- **DJP-PMP-000-PV1-001** — Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- **DJP-PMP-000-PV1-002** — Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- **DJP-PMP-000-PV1-003** — Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- **DJP-PMP-000-PV1-004** — Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- **DJP-PMP-000-PV1-005** — Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- **DJP-PMP-000-PV1-006** — Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- **DJP-PMP-000-PV1-007** — Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- **DJP-PMP-000-PV1-008** — Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-001** — Poradí si v nové situaci.
- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlení se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-001** — Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- **DDS-SLK-000-PV1-004** — Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- **DDS-SLK-000-PV1-005** — Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-002** — Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-004** — Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.

- **DDS-ZKV-000-PV1-001** — Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- **DDS-ZKV-000-PV1-002** — Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- **DDS-ZKV-000-PV1-003** — Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- **DDS-ZKV-000-PV1-004** — Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- **DDS-ZKV-000-PV1-005** — Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-002** — Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **DAS-BCH-000-PV1-004** — Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-002** — Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- **DAS-PSP-000-PV1-004** — Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- **DAS-ZPO-000-PV1-004** — Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- **DAS-ZPO-000-PV1-005** — Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- **DAS-ZPO-000-PV1-006** — Respektuje různé formy života.

6. Plán autoevaluace

6.1 Cíle autoevaluace

Mateřská škola Železná se zaměřuje na kontinuální zlepšování kvality svého vzdělávacího programu prostřednictvím systematické autoevaluace. Cílem této autoevaluace je reflektovat efektivitu a přínos našich vzdělávacích činností, přičemž klademe důraz na prožitkové učení a aktivní účast dětí.

Pravidelně hodnotíme nejen vzdělávací metody a přístupy, ale také spolupráci s rodiči, podmínky ve školce a celkové prostředí, ve kterém se děti pohybují. Na základě získaných informací a podnětů od učitelů, rodičů a dětí se snažíme identifikovat silné stránky našeho programu a oblasti, které je možné dále rozvíjet. Tímto způsobem usilujeme o zajištění bezpečného a podnětného prostředí pro všechny děti.

Autoevaluace probíhá pravidelně v rámci školního roku a zahrnuje různé formy sběru dat, jako jsou dotazníky pro rodiče, rozhovory s dětmi a pozorování vzdělávacích aktivit. Vytvořená zpětná vazba slouží k úpravám a inovacím ve vzdělávacím procesu, což nám umožňuje lépe reagovat na potřeby dětí a rodičů. Spolupráce s rodiči, která je pro nás klíčová, je také součástí hodnocení, jelikož jejich názory a podněty nám pomáhají vytvářet program, který je v souladu s hodnotami zdravého životního stylu a prožitkového učení. Naším cílem je, aby se děti cítily ve školce šťastně a bezpečně, a aby se jejich vzdělávání stalo radostnou součástí jejich života.

6.2 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace je zaměřena na:

- **Podmínky vzdělávání** - prostory, vybavení, organizace
- **Průběh vzdělávání** - vzdělávací strategie, metody, klima, individualizace
- **Výsledky vzdělávání** - pokroky dětí, naplňování OVU, spokojenost rodičů

6.3 Kritéria autoevaluace

Pro hodnocení kvality vzdělávání si stanovujeme následující kritéria:

- Funkčnost a srozumitelnost ŠVP pro všechny učitele
- Aktuálnost podmínek pro realizaci vzdělávání
- Naplňování vize a cílů školy
- Uplatňování vhodných vzdělávacích strategií

- Funkčnost procesu pedagogického diagnostikování
- Zajištění individualizovaného vzdělávání
- Aktuálnost vzdělávacího obsahu

6.4 Metody a nástroje

- Vzájemné hospitace pedagogů s písemnou zpětnou vazbou
- Dotazníky pro zákonné zástupce
- Analýza diagnostických portfolií dětí
- Sebehodnocení a vzájemné hodnocení pedagogů
- Rozhovory s dětmi
- Analýza dokumentace (třídní plány, záznamy)

6.5 Harmonogram a odpovědnosti

Harmonogram autoevaluace

Autoevaluace je v Mateřské škole Železná nastavena jako **průběžný a systematický proces**, který vychází z každodenní práce v jedné věkově smíšené třídě a z pravidelného sledování potřeb dětí, podmínek školy i spolupráce s rodinou. Vzhledem k malému kolektivu je možné zachytit změny včas, pružně na ně reagovat a promítat zjištění přímo do plánování další práce ve třídě i do řízení školy. Harmonogram proto kombinuje **průběžné pozorování, pololetní vyhodnocení, roční shrnutí i celkovou revizi před koncem platnosti ŠVP**.

Oblast	Činnost	Odpovědnost	Termín	Frekvence
Průběh vzdělávání	Hospitace, průběžné pozorování dětí, vedení diagnostických portfolií, zpětná vazba k metodám práce a k využívání prožitkového	Všichni pedagogové, koordinuje ředitelka školy	Průběžně během školního roku	Průběžně

	učení v běžných situacích, například při námětových vycházkách do okolní přírody nebo při práci v centrech aktivit.			
Vzdělávací obsah a třídní plánování	Vyhodnocení naplňování integrovaných bloků, třídních plánů a návaznosti na aktuální zážitky dětí; sledování, zda se v nabídce přirozeně objevují témata jako příroda, pohyb, tvoření, tradice a bezpečné chování v běžných situacích.	Třídní učitelky	Leden a červen	Pololetně
Řízení školy, spolupráce s rodinou a podmínky vzdělávání	Komplexní vyhodnocení ŠVP, dotazníky pro zákonné zástupce, vyhodnocení podmínek,	Ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickým týmem	Květen 2026	Ročně

	organizace dne, spolupráce s rodinou i využívání prostředí školy, zahrady a okolní přírody.			
Výsledky vzdělávání	Vyhodnocení pokroků dětí na základě portfolio, rozhovorů, pozorování, dětských prací a konzultací s rodiči; sledování rozvoje samostatnosti, komunikace, pohybových dovedností a tvořivosti.	Třídní učitelky, v součinnosti s ostatními pedagogy	Průběžně, souhrnně v lednu a červnu	Průběžně, pololetně
Celkové hodnocení školy	Hlubková revize a aktualizace celého ŠVP, formulace závěrů, návrhů opatření a zpracování podnětů z vlastní evaluace i z externího hodnocení ČŠI.	Celý pedagogický tým, koordinuje ředitelka školy	Před koncem platnosti ŠVP	Jednou za období platnosti ŠVP

Odpovědnosti jednotlivých aktérů

Ředitelka školy zajišťuje koordinaci celého procesu autoevaluace. Stanovuje sledované oblasti, upřesňuje kritéria, hlídá termíny, vyhodnocuje podklady a zpracovává závěry pro další rozvoj školy. Současně vede pedagogický tým k tomu, aby autoevaluace nebyla formální, ale vycházela z reálné práce s dětmi, z každodenního provozu od 7:00 do 16:30 i z konkrétních situací v jednotřídním kolektivu.

Třídní učitelky průběžně pozorují děti, vedou diagnostická portfolia a zaznamenávají pokroky v rozvoji. Vzhledem k věkově smíšené třídě sledují nejen individuální tempo jednotlivých dětí, ale také jejich vzájemné učení, spolupráci a sociální dovednosti. Do vyhodnocování promítají například zkušenosti z námětových vycházek do lesa a na louky, z tvořivých činností i z každodenních situací při stolování, oblékání nebo pobytu venku.

Všichni pedagogové se podílejí na společné reflexi, vzájemném sdílení a formulaci návrhů opatření. V malém týmu je důležitá pravidelná domluva, porovnávání pozorování a sjednocování postupů, aby byl vzdělávací přístup pro děti srozumitelný a bezpečný. Součástí odpovědnosti všech pedagogů je také práce s podklady z hospitací, záznamů v třídní knize, dětských prací a konzultací s rodiči.

Provozní pracovníce se zapojuje především do hodnocení podmínek školy, organizace provozu a každodenní funkčnosti prostředí. Její zkušenost je důležitá zejména při posuzování praktického fungování zázemí školy, čistoty, uspořádání prostoru a návaznosti mezi vzdělávacími a provozními činnostmi.

Způsob práce v průběhu roku

V průběhu školního roku probíhá **průběžné sledování vzdělávacího procesu**, a to zejména prostřednictvím hospitací, pozorování a diagnostických záznamů. Učitelky si v běžné praxi všímají, jak děti reagují na nabídku činností, zda zvládají samostatně volit aktivitu, jak se zapojují do komunitního kruhu, jak komunikují s vrstevníky a zda se postupně rozvíjí jejich schopnost soustředit se, spolupracovat a dokončovat činnost.

- **Průběžně** se zaznamenávají postřehy do portfolií dětí a do dílčích evaluačních záznamů.
- **Průběžně** probíhá sledování účinnosti metod, jako je prožitkové učení, situační učení nebo kooperativní činnosti.
- **Průběžně** se vyhodnocuje, zda je prostředí školy pro děti dostatečně podnětné, bezpečné a přehledné.

- **Průběžně** se sleduje spolupráce s rodiči, kteří do školy vstupují a sdílejí s pedagogy každodenní informace o dětech.

Vzhledem k tomu, že škola pracuje s malým počtem dětí v jedné třídě, je možné zachytit i drobné změny v chování, řeči, pohybových dovednostech nebo sociálních vztazích. Tato průběžná citlivá práce je základem pro včasné úpravy třídního plánu i pro případné zacílení podpory na jednotlivé děti.

Pololetní vyhodnocení v lednu a červnu slouží k tomu, aby tým shrnul, jak se daří naplňovat integrované bloky a jaké pokroky děti v daném období udělaly. V této fázi učitelky porovnávají své záznamy s portfolii dětí a s výsledky běžných činností, například s výtvary, pohybovými aktivitami nebo s projevy dětí při pobytu venku. Na základě těchto zjištění upravují další plánování.

Roční vyhodnocení v květnu 2026 zahrnuje dotazníky pro zákonné zástupce, souhrnné hospitace, vyhodnocení podmínek vzdělávání a společnou reflexi pedagogického týmu. Tato fáze je důležitá zejména pro posouzení, zda prostředí školy, její organizace a spolupráce s rodinou odpovídají potřebám dětí i zaměření školy na přírodu, pohyb a tvořivost.

Před koncem platnosti ŠVP probíhá celkové hodnocení školy, které propojuje výsledky vlastní evaluace s poznatky z externího hodnocení České školní inspekce. Závěry z tohoto období slouží jako podklad pro aktualizaci celého dokumentu a pro stanovení dalších rozvojových kroků školy.

Společná reflexe a předávání výsledků

Výsledky autoevaluace jsou v mateřské škole sdíleny s **celým pedagogickým týmem**, se zákonnými zástupci i se zřizovatelem. V malém školním kolektivu je důležité, aby se zjištění neukládala pouze do dokumentace, ale aby se promítala do každodenní praxe, například do úpravy režimu dne, nabídky činností, práce s dětmi v přírodě nebo do organizace spolupráce s rodinou.

- **Pedagogové** využívají závěry pro úpravu třídních plánů a pro další plánování vzdělávací nabídky.
- **Ředitelka** na jejich základě formuluje opatření pro řízení školy a stanovuje priority dalšího období.
- **Zákonní zástupci** získávají zpětnou vazbu prostřednictvím konzultací, dotazníků a společných setkání.
- **Zřizovatel** je informován o podstatných závěrech, zejména v oblasti podmínek a rozvoje školy.

Autoevaluace tak v Mateřské škole Železná slouží nejen ke kontrole, ale především jako **nástroj promyšleného rozvoje**. Vychází z každodenní praxe, z pozorování dětí v přirozených situacích a z otevřené spolupráce všech účastníků vzdělávání. Díky tomu může škola průběžně ověřovat, zda její práce skutečně odpovídá potřebám dětí, rodin i dlouhodobému zaměření školy.

